

דין וחשבון שנתי

לשנת 2023

עפ"י סעיף 5(א) לחוק חופש המידע,

התשנ"ח-1998

הדו"ח מתפרסם באתר האינטרנט של המשרד :

www.mse.gov.il

תוכן עניינים

3	תוכן עניינים
4	מבוא
5	מבנה המשרד - תרשים ארגוני
6	בעלי תפקידים בכירים, ראשי אגפים ומנהלי יחידות
7	תיאור תחומי האחריות של המשרד
13	יחידות מטעם המשרד המעניקות שירות לאזרח
15	סקירת עיקרי פעילות המשרד בשנת 2022
39	סקירת עיקרי פעילות מתוכננת לשנת 2023
40	תקציב המשרד לשוויון חברתי לשנת 2022
44	פירוט הוצאות המשרד לשוויון חברתי לשנת 2022
48	תקציב המשרד לשוויון חברתי לשנת 2023
50	רשימת חוברות ועלוני מידע שפרסם המשרד בשנת 2022
50	הנחיות מנהליות
51	מאגרי מידע
53	קרנות ומלגות במימון המשרד
54	תמיכות בשנת 2022
55	חוקים ותקנות
56	פירוט הרשויות הציבוריות שהמשרד אחראי על תחומי פעילותן
57	דיווח הממונה על חופש המידע

מבוא

המשרד לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה (להלן - "המשרד") הוא גוף מטה בממשלה ששם לו למטרה לקדם את צמצום הפערים בחברה הישראלית באמצעות מתן שוויון הזדמנויות לכל חלקי האוכלוסייה.

בשנת 2023, בה עוסק דו"ח זה, המשרד טיפל בתחומים הבאים¹: פיתוח כלכלי של המגזר הערבי – באמצעות הרשות לפיתוח כלכלי של מגזר המיעוטים; תיעוד מורשת קהילות היהודים יוצאי ארצות ערב ואיראן; קידום אוכלוסיות הלהט"ב – באמצעות האגף לקידום אוכלוסיות הלהט"ב במשרד; פיתוח כלכלי-חברתי של החברה הבדואית בנגב – באמצעות האגף לפיתוח כלכלי-חברתי של החברה הבדואית בנגב; פיתוח התיישבות הבדואים בנגב – באמצעות הרשות לפיתוח התיישבות הבדואים בנגב².

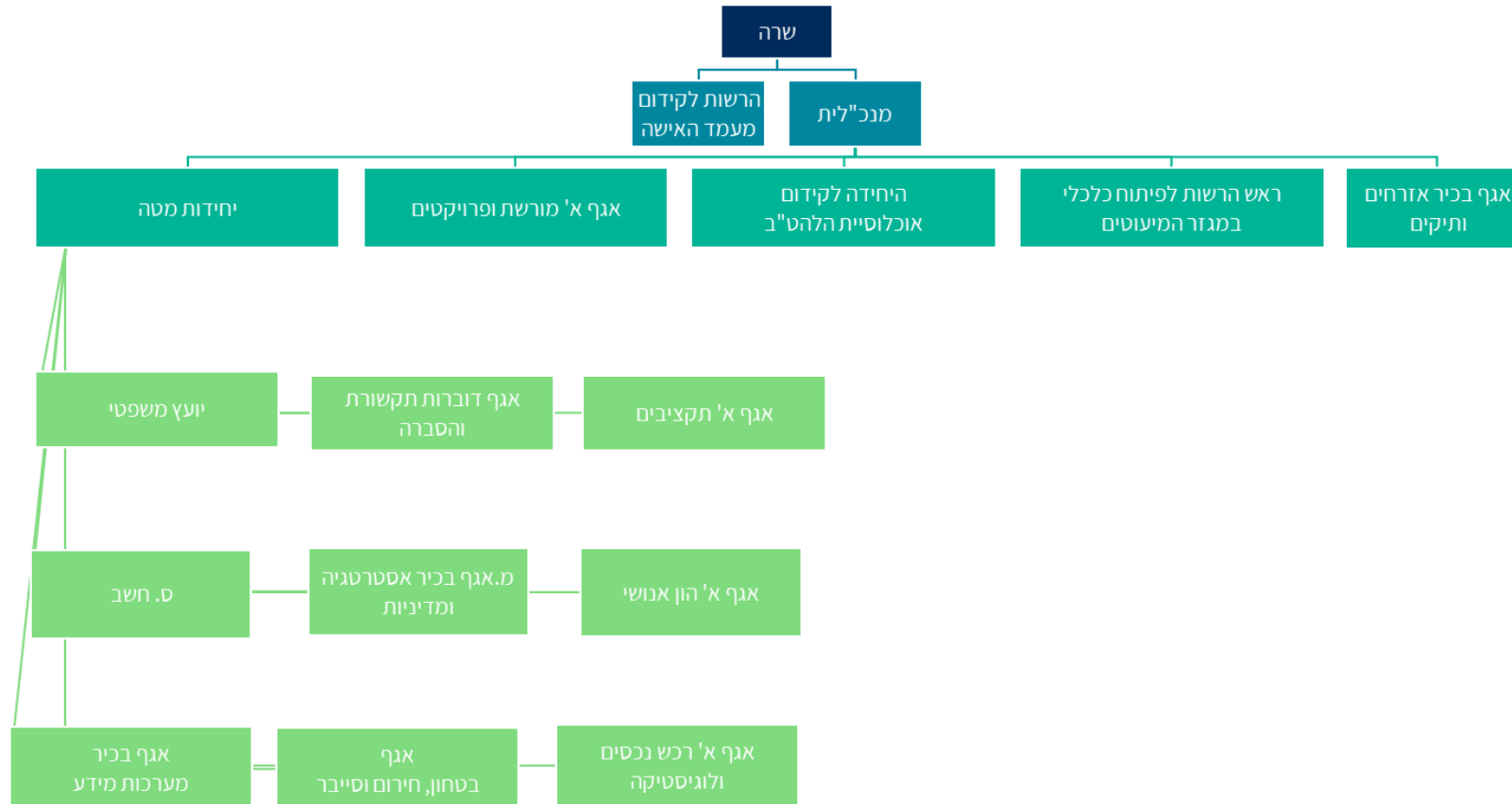
יצוין כי בהתאם להחלטת ממשלה מס' 433 מיום 2.4.2023 הוקם המשרד לקידום מעמד האישה והועבר אליו מהמשרד לשוויון חברתי שטח הפעולה של קידום מעמד האישה, ובכלל זה הועברה האחריות על הרשות לקידום מעמד האישה. בהתאם להחלטת ממשלה מס' 1316 מיום 21.1.2024 הוחזר למשרד שטח הפעולה של הרשות לקידום מעמד האישה, וכן שונה שם המשרד כך שייקרא "המשרד לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה". מאחר שהמשרד לקידום מעמד האישה נסגר ושטח הפעולה של הרשות לקידום מעמד האישה הועבר למשרד, הדו"ח יתייחס לפעילות הרשות לקידום מעמד האישה בתקופה שפעלה תחת המשרד לקידום מעמד האישה.

בהתאם לחוק חופש המידע, מוגש בזאת הדיווח השנתי על עיקרי פעילות המשרד לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה בשנת 2023 (באותה עת "המשרד לשוויון חברתי").

¹ יצוין כי בשנת 2024 חלו שינויים בשטחי הפעולה אשר באחריות המשרד, כך שהוחזרו למשרד שטחי הפעולה של הרשות לקידום מעמד האישה ואגף אזרחים ותיקים - קידום אוכלוסיית האזרחים הוותיקים בישראל, והועברו מהמשרד שטחי הפעולה של תחום האגף לפיתוח כלכלי-חברתי של החברה הבדואית בנגב וכן הרשות לפיתוח התיישבות הבדואים בנגב.

² הרשות לפיתוח התיישבות הבדואים בנגב מפרסמת דו"ח נפרד אודות פעילותה, ועל כן לא תיכלל במסגרת דו"ח זה.

מבנה המשרד - תרשים ארגוני³



בעלי תפקידים בכירים, ראשי אגפים ומנהלי יחידות⁴

- ח"כ מאי גולן – השרה לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה (בשנת 2023 -מר עמיחי שיקלי)
- גב' מירב שטרן – מ"מ מנכ"ל המשרד לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה (בשנת 2023 – מר מאיר בינג); ראש הרשות לקידום מעמד האישה
- מר אמיר גטהון – סגן החשב
- עו"ד סורל הרלב – היועץ המשפטי
- עו"ד אורית בקר – סגנית בכירה ליועץ המשפטי
- מר חסאן טואפרה – ראש הרשות לפיתוח כלכלי חברתי של מגזר המיעוטים
- גב' סלימה מוסטפה סלימן – מנהלת אגף בכיר רשויות מקומיות, הרשות לפיתוח כלכלי חברתי של מגזר המיעוטים
- מר יונתן פז – מנהל אגף בכיר חינוך וחברה, הרשות לפיתוח כלכלי חברתי במגזר הערבי
- גב' יוספה כהן – מנהלת אגף בכיר תכנון ומדיניות
- גב' אורטל חוברה – מנהלת אגף א' הון אנושי
- מר יגאל פחימה – מנהל אגף א' (רכש, נכסים ולוגיסטיקה)
- מנהל אגף א' תקציב, תמחור ובקרה – לא מאויש.
- מנהלת אגף בכיר אזרחים ותיקים – לא מאויש
- מר שלום בוחבוט – מנהל אגף א' (מורשת ופרויקטים)
- מר אברהם רוזן – מנהל תחום בכיר דוברות, תקשורת והסברה
- מר נתנאל לוי – מנהל אגף (חירום, ביטחון, מידע וסייבר)
- מר עדי שמאי - ראש האגף לקידום אוכלוסיות להט"ב
- מר הראל כהן – מנהל תחום בכיר (יישומים)

⁴ נכון לחודש דצמבר 2024. צוינו מנהלי תחום המהווים את התפקיד הבכיר ביותר ביחידה.

תיאור תחומי האחריות של המשרד

המשרד לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה הוא גוף מטה בממשלה ששם לו למטרה לקדם שוויון חברתי בישראל. בשנת 2023 המשרד לשוויון חברתי (בשמו אז) הורכב מהיחידות הבאות: הרשות לפיתוח כלכלי של מגזר המיעוטים, אגף קידום אוכלוסיות הלהט"ב, אגף מורשת ופרויקטים, האגף לפיתוח כלכלי-חברתי של החברה הבדואית בנגב והרשות לפיתוח התיישבות הבדואים בנגב⁵. בשנת 2023 הרשות לקידום מעמד האישה היתה כאמור תחת המשרד לקידום מעמד האישה שנסגר בשנת 2024, והיא הועברה בחזרה למשרד, ועל כן הפירוט יתייחס גם אליה.

להלן פירוט תפקידי המשרד בשנת 2023 על פי יחידות:

הרשות לפיתוח כלכלי של מגזר המיעוטים

הרשות לפיתוח כלכלי של מגזר המיעוטים הוקמה מתוקף החלטת ממשלה מס' 1204 (ערב/13) מיום 15.02.2007, ומטרתה העיקרית שהוגדרו הן להביא למיצוי הפוטנציאל הכלכלי של אוכלוסיית המיעוטים, עידוד הפעילות הכלכלית היצרנית והעסקית בתוך יישובי המיעוטים ושילוב אוכלוסיות המיעוטים בחברה ובכלכלה הישראלית.

בהמשך, ביום 25.7.2021 התקבלה החלטת ממשלה 169 "קידום פיתוח כלכלי – חברתי בחברה הערבית" בה נקבע כי "מטרת העל של הרשות היא קידום הפיתוח הכלכלי חברתי בחברה הערבית במטרה להביא לשגשוג, צמצום פערים ושילוב בכלכלה ובחברה". כמו כן, נוספו לרשות לפיתוח כלכלי של מגזר המיעוטים תפקידים נוספים, וזאת מבלי לפגוע בתפקידים שבאחריותה מתוקף החלטת ממשלה 1204, כך שהרשות לפיתוח כלכלי של מגזר המיעוטים תעסוק, בין היתר, גם בחברה הערבית ביישובים המעורבים, תהווה גוף מקצועי המנהל תמונת ידע עדכנית על החברה הערבית, תשמש כגוף מתכלל, מקדם ובכל יכולות בקרה על החלטות ממשלה ותוכניות ממשלתיות בתחום פיתוח כלכלי – חברתי בחברה הערבית וכן תבצע הערכה מתמשכת לבחינת מימוש וביצוע החלטות ממשלה ותוכניות ממשלתיות בתחום, תפעל ליתן מענה לחסמים המרכזיים ביישום החלטות הממשלה הייעודיות לחברה הערבית, לרבות מתן מענה רוחבי לצרכים הייחודיים של משרד הממשלה בביצוע ההחלטות הללו, צמצום פערים כלכליים חברתיים בין החברה הערבית לכלל האוכלוסייה יחד עם משרדי ממשלה רלוונטיים, ועוד.

באמצעות הרשות לפיתוח כלכלי של מגזר המיעוטים, פועל המשרד להביא בהדרגה לשיפור ברווחתה הכלכלית של אוכלוסיית המיעוטים ולקידום השוויון הכלכלי. ברוח זו, פועל המשרד, בין היתר, לחיזוק הבסיס הכלכלי הקיים באוכלוסייה זו וליצירת מנופי צמיחה כלכליים שיאפשרו צמצום פערים חברתיים וכלכליים. במסגרת זו, המשרד קידם תכניות רב שנתיות לקידום ופיתוח של אוכלוסיית המיעוטים בישראל בתחומי החינוך, הדיור, התשתיות, החברה והכלכלה. ניתן לעיין בהחלטה האחרונה שעניינה בניית תכנית רב שנתית כאמור וזאת בקישור להחלטת ממשלה מס' 550 מיום 24/10/2021 שעניינה פעילות הממשלה לצמצום הפערים בחברה הערבית לשנים 2022 – 2026:

https://www.gov.il/he/departments/policies/dec550_2021

בקישור להחלטת הממשלה מס' 922 מיום 30.12.15 שעניינה פעילות הממשלה לפיתוח כלכלי באוכלוסיית המיעוטים בשנים 2016-2020:

https://www.gov.il/he/departments/policies/2015_des922

⁵ הרשות לפיתוח התיישבות הבדואים בנגב מפרסמת דו"ח נפרד אודות פעילותה, ועל כן לא תיכלל במסגרת דו"ח זה.

וכן בקישור להחלטת ממשלה 1480 מיום 2.6.2016 שעניינה תכנית ממשלתית להעצמה ולחזוק כלכלי-חברתי של היישובים הבדואים בצפון לשנים 2016 – 2020 :

https://www.gov.il/he/departments/policies/2016_des1480

הרשות לקידום מעמד האישה⁶

הרשות לקידום מעמד האישה הוקמה על פי חוק הרשות לקידום מעמד האישה, תשנ"ח – 1998 (להלן: "החוק" או "חוק הרשות"), זאת במטרה לקדם את השוויון בין נשים לגברים בישראל, להביא לתיאום בין הגופים המטפלים במעמד האישה בישראל, לקדם את החינוך, החקיקה והאכיפה בתחומים אלה, להבטיח כי בהליכי החקיקה ייבחנו השלכות החקיקה המוצעת על השוויון בין נשים לגברים, לקדם פעילות למניעת אלימות נגד נשים, להעמיד לרשות הממשלה את הכלים והמידע הנדרשים להשגת המטרות האמורות, ולהקים רשות מרכזית שתפעל ליישום עקרונות אלה. כמו כן, חוק הרשות עיגן במסגרתו את תחומי פעילותה של הרשות ובכלל זה קבע את תפקידי הרשות כמפורט להלן :

- לעודד, לתאם ולקדם את פעולות משרדי הממשלה, הרשויות המקומיות וגופים אחרים הפועלים בתחומי פעולתה של הרשות.
- לקיים מעקב ובקרה לגבי פעילות משרדי הממשלה בנושאים שבתחומי פעולתה של הרשות.
- לייעץ למשרדי הממשלה בנושא אכיפתם של חוקים בתחומי פעולתה של הרשות.
- לעקוב אחר מילוי המלצותיו של מבקר המדינה הנוגעות לתחומי פעולתה של הרשות.
- לפעול להעמקת המודעות הציבורית בתחומי פעולתה של הרשות, לרבות באמצעות מערכות החינוך והתקשורת.
- לפעול לקידום הצעות לחקיקה בתחומי פעולתה של הרשות.
- להגיש חוות דעת מגדריות על הצעות חוק וחקיקת משנה כאמור בסעיף 2ג6 לחוק שיווי זכויות האישה, התשי"א-1951.
- לרכז מידע ונתונים וליזום מחקרים בתחומי פעולתה של הרשות.
- ליזום, לתכנן ולקדם הקמת מסגרות פעולה ושירותים בתחומי פעולתה של הרשות.
- לפעול ליישומה של האמנה לביעור כל צורות ההפליה נגד נשים משנת 1979 (להלן - האמנה).
- להכין בעבור המדינה - דיווחים תקופתיים שעל המדינה לפרסם בהתאם לאמנה ודיווחים נוספים כפי שיוטלו עליה על ידי הממשלה.
- ליזום ולקיים קשרים עם גופים בין-לאומיים ועם גופים במדינות חוץ הפועלים בתחומי פעולתה של הרשות.

⁶ בהתאם להחלטת ממשלה מס' 433 מיום 2.4.2023 הוקם המשרד לקידום מעמד האישה והועבר אליו מהמשרד לשוויון חברתי שטח הפעולה של קידום מעמד האישה, ובכלל זה הועברה האחריות על הרשות לקידום מעמד האישה.

על הרשות הוטלו עוד משימות קונקרטיות, כגון: הכשרת היועצות לקידום מעמד האישה ברשויות המקומיות; ריכוז דו"חות הפעילות השנתיים של היועצות; ריכוז ניתוח התקציב המגדרי של משרדי הממשלה; הקמת צוות בין-משרדי לגיבוש תכנית פעולה כוללת לקידום שוויון מגדרי בראשותה של מנהלת הרשות שיעסוק בין היתר, בנושאים של הטמעת חשיבה מגדרית בקבלת החלטות, מתן הזדמנויות שוות לנשים בכלל תחומי החיים לרבות: תעסוקה, כלכלה, חינוך והשכלה, בריאות ורווחה כמו גם חיזוק הביטחון של נשים והגנה עליהן מפני סוגי אלימות שונים המופנים נגדן ועוד.

האגף לקידום אוכלוסיות הלהט"ב –

אגף קידום אוכלוסיות הלהט"ב במשרד הוקם בשנת 2020, ופועל לקידום אוכלוסיות להט"ב במסגרת הפעילות השוטפת של המשרד וכן למיגור הקשיים מהם סובלות אוכלוסיות הלהט"ב.

בשל החשיבות בשיפור המענים לצרכים הייחודיים של אוכלוסיות הלהט"ב ועל מנת לקדם עבודת ממשלה סדורה, יעילה ומיטבית למענים בתחום זה, התקבלה ביום 10.7.2022 החלטת ממשלה מס' 1782 אשר הטילה על שר הרווחה והביטחון החברתי, השרה לשוויון חברתי ושר הבריאות לפעול לקידום שירותים, להעלאת מודעות והעצמה ולביצוע פעולות למען אוכלוסיות הלהט"ב וכן למנות צוות בין-משרדי בראשות מנכ"לי משרדיהם ובהשתתפות נציג משרד המשפטים ונציגי משרדי ממשלה רלוונטיים נוספים, אשר ידון בסנכרון עבודת משרדי הממשלה בתחום השירותים הניתנים ללהט"ב, קידום שיתופי פעולה בין-משרדיים, ייעול עבודת משרדי הממשלה בתחום והשגת תוצאות מיטביות. יצוין כי עוד קודם לכן המשרד החל בהפעלת מספר תוכניות לקידום להט"ב במסגרת שטחי הפעולה שלו.

אגף בכיר לפיתוח כלכלי-חברתי של החברה הבדואית בנגב -

האגף לפיתוח כלכלי חברתי בחברה הבדואית בנגב, הינה יחידת מטה שמטרתה להוביל לשיפור במצבה הסוציו-אקונומי של החברה הבדואית בנגב תוך חתירה לצמצום פערים. ביום 22.1.2023 הועבר האגף ממשרד הרווחה והביטחון החברתי למשרד לשוויון חברתי, ופעל במסגרתו עד להעברתו למשרד התפוצות והמאבק באנטישמיות בהחלטת ממשלה מס' 1317 מתאריך 21.1.2024. האגף אמון על כתיבת ויישום תוכניות החומש לפיתוח כלכלי חברתי בחברה הבדואית בנגב במסגרת החלטת ממשלה מס' 1279 מיום 14.3.2022, ולפני כן היה אמון על החלטת ממשלה מס' 2397 מיום 12.2.2017 והחלטת ממשלה 3708 מיום 11.9.2011 שקדמו לה.

קישור להחלטות הממשלה:

https://www.gov.il/he/pages/dec1279_2022

https://www.gov.il/he/pages/2017_dec2397

https://www.gov.il/he/pages/2011_des3708

כיחידת מטה, האגף פועל כגוף מתכלל אל מול 23 משרדי הממשלה השותפים ליישום ההחלטה, ותוך שותפות מלאה עם 9 הרשויות המקומיות הבדואיות בנגב וארגוני החברה האזרחית הבדואית השונים בעיקר בנושאי התרת חסמים, קידום מדיניות ושיתופי פעולה בין משרדיים. בנוסף לכך, האגף פועל לביצוע מיזמים משותפים והתקשרויות ישירות לביצוע פרויקטים.

בעבודתו, האגף פועל לאיתור צרכים העולים מן השטח, סיוע בהתאמת השירותים הניתנים על ידי משרדי הממשלה לחברה הבדואית בנגב, שיקוף הקשיים וההצלחות, קידום קבלת החלטות המבוססת על נתונים, מידע וידע וסיוע בהתרת חסמים וביצירת חיבורים בין כלל הגורמים.

משימות האגף כוללות בקרה על תוכנית החלטות הממשלה ומימונה מלא של התקציבים המוקצים לחברה הבדואית ומעקב אחר ביצוע תוכנית החומש לחברה הבדואית לשנים 2022-2026.

האגף מורכב מ-4 תחומים – שלטון מקומי, כלכלה ותעסוקה, חברה וקהילה, מחקר ומעקב ובקרה.

כיווני פעולה מרכזיים בתוכנית החומש לשנים 2022-2026 :

כלכלה ותעסוקה

גדילה בשיעור תעסוקת הנשים, תכניות הכשרה וקורסים במעגלי התעסוקה, פרויקט הנגשת השירות בחובות וסיוע משפטי לחייבים במגזר הבדואי.

תשתיות ולשלטון מקומי

שינויים ארגוניים ברשויות, תקצוב מערכים לפינוי פסולת הכוללת הגדלת מערך אכיפתי בתחום.

חברה וקהילה

הקמת בי"ס אל אזורי ובמסלולי מדעים, תוספת חוגי העשרות בכלל הרשויות, הגברת המענים בתחום הגיל הרך, מיקוד המענים בתחום הצעירים, הרחבת הפעילות של מרכז החוסן הבדואי, עבודת מטה להקמת בית אבות ראשון בחברה הבדואית.

הרשות לפיתוח התיישבות הבדואים בנגב –

הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב הוקמה מכוח החלטת ממשלה מס' 1999 מיום 15.7.2007, והיא אמונה על הסדרת התיישבות הבדואים בנגב, לרבות הסדרת תביעות בעלות על הקרקע; הסדרת מגורי קבע, כולל תשתיות ושירותים ציבוריים, הן לגבי יישובים קיימים והן לגבי יישובים חדשים; סיוע בהשתלבות בתעסוקה; תיאום שירותי חינוך, רווחה וקהילה. עיקר תפקידי הרשות על פי החלטת הממשלה: ריכוז מידע בעניין המצב הקיים של האוכלוסייה בפזורה וביישובים הקיימים, כולל תביעות בעלות; ייזום וביצוע הסדרי קרקע ופינוי מחוברים; ייזום תכנון סטטוטורי, בתיאום עם מינהל התכנון במשרד הפנים, של פתרונות התיישבותיים מתאימים; קידום תכנון ופיתוח תשתיות מקומיות ואזוריות לפתרונות קבע; ליווי האוכלוסייה בכל שלבי ההתיישבות; מתן המלצות בעניין סדר עדיפויות לאכיפה; תיאום וסנכרון בין הרשויות השונות, תוך ליווי, מעקב ובקרה אחר ביצוע ההחלטות. ביום 22.1.2023 הועברה הרשות ממשרד הרווחה והביטחון החברתי למשרד לשוויון חברתי, ופעלה במסגרתו עד להעברתה למשרד התפוצות והמאבק באנטישמיות בהחלטת ממשלה מס' 1317 מתאריך 21.1.2024. הרשות מפרסמת דו"ח חופש מידע נפרד, שם מפורטת פעילותה בשנת 2023. את הדו"ח ניתן למצוא בכתובת:

https://www.gov.il/BlobFolder/generalpage/freedom_of_information_2018/he/info_r2023.pdf

דרכי התקשרות ופנייה למשרד⁷

כתובת למכתבים:

המשרד לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה, רחוב כנפי נשרים 5, ירושלים, 9546415

לשכת שרה

טלפון: 026547020

פקס: 073-3296109

דוא"ל: sar@mse.gov.il

כתובת: המשרד לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה, רחוב כנפי נשרים 5, ירושלים, 9546415

לשכת מנכ"ל

טלפון: 02-6547022

פקס: 026547034

דוא"ל: mankal@mse.gov.il

כתובת: המשרד לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה, רחוב כנפי נשרים 5, ירושלים, 9546415

מוקד *8840 לפניות ציבור האזרחים הוותיקים

טלפון: *8840 או 08-6260840

פקס: 02-5605034

דוא"ל: infovatikim@mse.gov.il

כתובת למכתבים: ת.ד. 2512 בני ברק מיקוד 5112401

שעות פעילות המוקד: ימים א'-ה בין השעות 00:00 ל-20:00

ניתן לבצע פנייה מקוונת למוקד *8840 באתר האינטרנט של המשרד בכתובת: www.mse.gov.il

הרשות לקידום מעמד האישה

טלפון: 072-3909542

קו הטלפון זמין בזמנים הבאים:

⁷ ניתנת התייחסות ליחידות הקיימות במשרד במועד פרסום הדו"ח בלבד.

יום ראשון בין השעות 13:00 עד 17:00
יום רביעי בין השעות 11:00 עד 16:00
יום חמישי בין השעות 09:00 עד 14:00
דוא"ל: pnivot-women@mse.gov.il
כתובת: רח' כנפי נשרים 5, ירושלים, 9546415.

ניתן לבצע פנייה מקוונת לרשות לקידום מעמד האישה באתר האינטרנט של המשרד בכתובת:
<https://survey.gov.il/he/Complaints>

הרשות לפיתוח כלכלי של מגזר המיעוטים

טלפון: 072-3909518
דוא"ל: BatelA@mse.gov.il
כתובת: רח' כנפי נשרים 5, ירושלים, 9546415

האגף לקידום אוכלוסיות הלהט"ב

טלפון – 026542057 / 026549703.
דוא"ל – AdiS@mse.gov.il
כתובת: רח' כנפי נשרים 5, ירושלים, 9546415

דוברות:

אברהם רוזן
טלפון: 026547036
דוא"ל: AvrahamR@mse.gov.il

דף הפייסבוק של המשרד :

<https://www.facebook.com/seniorsisrael>

פנייה אל הממונה על העמדת מידע לציבור :

יעלה גרין לשם
טלפון: 02-6547027
פקס: 02-6547034
דוא"ל: Meida.Hofesh@mse.gov.il

יחידות מטעם המשרד המעניקות שירות לאזרח⁸

א. מוקד *8840

מוקד לפניות ציבור אזרחים ותיקים, כל דרכי ההתקשרות מפורטים לעיל.

ב. מתן תעודת אזרח ותיק

המשרד לשוויון חברתי וקידום מעמד האישיות מספק שירות הנפקת תעודת אזרח ותיק, וזאת בהתאם לחוק האזרחים הוותיקים, תש"ן – 1989. התעודה נשלחת אל כתובת משלוח הדואר הרשומה במרשם האוכלוסין של האזרח הוותיק בסמוך להגיעו לגיל פרישה. "אזרח ותיק" הוא תושב ישראל שהגיע, לפי הרישום במרשם האוכלוסין, לגיל הפרישה כמשמעותו בחוק גיל פרישה, תשס"ד-2004 – נכון להיום גיל הפרישה לנשים הוא 63 וגיל הפרישה לגברים הוא 67. אם קיים במרשם האוכלוסין שם האזרח/ית בלועזית אזי מודפסת התעודה גם עם כיתוב בלועזית.

במקרה שלא התקבלה התעודה, או שהתעודה אבדה, נגנבה, נפל בה פגם, או ברצון בעל התעודה להוסיף לה את שמו בלועזית, ניתן לפנות למשרד לשוויון חברתי וקידום מעמד האישיות להנפקת תעודה. כמו כן, ניתן להנפיק **תעודת אזרח ותיק דיגיטלית ופזית** עם תמונה באמצעות יישומון ששמו "אזרח ותיק" הניתן להורדה בחנות האפליקציות של גוגל ואפל. תעודה אשר מונפקת שלא דרך היישומון תהיה ללא תמונה והיא תקפה כאשר מוצגת בצמוד לתעודה מזהה המציינת את תאריך הלידה של בעליה.

להלן פרטי התקשרות לקבלת תעודת אזרח ותיק, ללא תשלום:

טלפון: *8840

פקס: 02-6547049

דוא"ל: infovatikim@mse.gov.il

שעות פעילות המוקד: ימים א' עד ה' בין השעות 08:00 ל-16:00

ניתן לבצע **פנייה מקוונת** למוקד ההנפקות באתר האינטרנט של המשרד בכתובת: <https://form.mse.gov.il/seniorcard/>

ג. יחידות סגולה

"יחידת סגולה" היא מוקד זכויות בריאותיות המיועד לאזרחים הוותיקים המאושפזים בבתי החולים, וכן לבני המשפחה המטפלים בהם. ב"יחידת הסגולה" ניתן לקבל מידע אודות הזכויות הבריאותיות להן עשוי להיות זכאי האזרח הוותיק עם שחרורו מבית החולים, בשל השינוי במצבו הבריאותי, וכן יכול לבחור המשך של מיצוי הזכויות הכלליות באמצעות מוקד *8840. בשנת 2023 היו למשרד התקשרויות עם 22 מרכזים רפואיים להפעלת "יחידות סגולה" הממוקמות בתוך בתי החולים, מופעלות על ידי מתנדבים שעברו הכשרה מתאימה, ומנוהלות מקצועית על ידי עובדת סוציאלית.

פרטי ההתקשרות עם כל אחת מיחידות הסגולה ניתן למצוא באתר המשרד בכתובת: https://www.gov.il/he/departments/general/sgula_units

ד. מתן סיוע לבני ובנות 60 ומעלה בהשתלבות בשוק העבודה במסגרת תוכנית "ותיקים בעבודה":

המשרד לשוויון חברתי מעניק שירותי סיוע וליווי לבני 60 ומעלה בהשתלבות בעולם העבודה. השירותים כוללים: אתר ייעודי לחיפוש עבודה לבני 60 ומעלה; סיוע וליווי בחיפוש העבודה, הכשרות

⁸ ניתנת התייחסות ליחידות הקיימות במשרד במועד פרסום הדו"ח בלבד.

לחיזוק כישורי עבודה והפנייה להכשרות מקצועיות; מרכזי תעסוקה רשותיים לקבלת שירות פרונטלי: באר שבע, אשדוד, ירושלים, רחובות, בני ברק, נתניה, עפולה, רמלה, נהריה. עידוד וליווי מעסיקים לשילוב מבוגרים בשוק העבודה.

לפרטים נוספים ודרכי יצירת קשר –

https://www.gov.il/he/departments/news/seniorwork_news

ה. מוקד חירום ייעודי לנשים

הרשות לקידום מעמד האישה הקימה בתחילת מלחמת "חרבות ברזל" מוקד חירום ייעודי לנשים במטרה לתת מענה ראשוני לצרכים הייחודיים של נשים בזמן תקופת החירום.

טלפון: 02-6547023

לפרטים נוספים – https://www.gov.il/he/pages/emergency_center_women_news

סקירת עיקרי פעילות המשרד בשנת 2023

להלן עיקרי הפעילויות של המשרד בשנת 2023, על פי חלוקה ליחידות המשרד:

אגף מורשת ופריקטיים:

• יחסים בינלאומיים:

- ריכוז עבודת מטה של הממשלה מול ממשלת גרמניה סביב ציון 70 שנה לחתימת הסכם השילומים – הסכם לוקסמבורג.
- ריכוז עבודת מטה מול הרשות לזכויות ניצולי השואה וכן משרד החוץ בדבר הרחבת תמיכת ממשלת גרמניה בסיעוד ניצולי שואה והרחבת הסיוע לניצולי שואה סיעודיים ברמת תפקוד 3, בעלי 5 ו-5.5 נקודות תלות – סה"כ סוכם על סיוע שנתי קבוע בשיעור 60 מיליון אירו.
- קידום קבוצת עבודה בין ממשלתית גרמניה-ישראל בתחום רווחת ניצולים וצרכיהם.
- קידום הקמתה של קבוצת עבודה משותפת עם ממשלת גרמניה שתעסוק בהנצחה וזיכרון השואה, לרבות העברת החלטת ממשלה ייעודית בישראל בנושא.
- ריכוז עבודת המטה הממשלתית מול משרד הרווחה הגרמני בדבר הרחבת ההכרה בכ-15 גטאות נוספים ברומניה ובולגריה – סה"כ בשיעור של מאות מיליוני ש"ח נוספים (לרבות גם הכרה בזכאות קצבאות ישראליות דרך הרשות לזכויות ניצולי השואה).
- הקמת מערך מעקב אחר ביצוע ויישום ההכרות החדשות בנושא חוק הגטאות הגרמני.
- קידום, בשיתוף מרכז הארגונים של ניצולי השואה בישראל, של החלטת ממשלת רומניה להכרה במסמכים ישראליים רשמיים מטעם הרשות לזכויות ניצולי השואה כמסמכים המסייעים להכרה בתביעה לפי החוק הסוציאלי הרומני המכיר במתן זכאות לקצבה בגין רדיפות הפשיסטיות ברומניה.
- המשך מעקב אחר חוק הווטרנים הפולני.
- קידום השיח מול ממשלת גרמניה בתחום שת"פ סביב הטיפול באומנות גזולה והקמת קבוצת עבודה ייעודית, לרבות עבודה משותפת של המשרד יחד עם משרד התרבות הגרמני מול האיחוד האירופי.
- השתתפות בקבוצת העבודה הממשלתית ביחס להכנת הצעת חוק ממשלתית ישראלית בנושא טיפול באומנות גזולה – מתן סקירות על המצב הנהוג במדינות שונות בחו"ל.
- קידום דיאלוג מול ממשלת שווייץ בנוגע להקמת ועדה ממשלתית להשבת אומנות גזולה.
- קידום שיח מול ממשלת ליטא בדבר הרחבת קרן רכוש ללא יורשים.
- קידום שיח מול ממשלת קרואטיה בדבר הקמתה של קרן השבת רכוש ללא יורשים והרחבת הפעולות הקרואטיות סביב השבת אומנות גזולה.
- ניהול מו"מ מול ממשלת הונגריה בדבר מציאת פתרון לסוגיית רכוש ללא יורשים.
- מעקב אחר ועדת החקירה הבלגית בנושא חשבונות הבנקים וחברת הרכבות.
- מעקב אחר פעילות הוועדה הממלכתית להשבת אומנות גזולה בהולנד.
- השתתפות בוועידת פראג 2022, וסיוע בהקמת אתר אינטרנט ייעודי של משרד החוץ הציפי, לרבות סיכום עם ממשלת צ'כיה על השארתו של האתר פעיל תחת חסות

ממשלת צ'כיה וריכוז מידעים הנוגעים לרכוש יהודי מכלל המדינות. האתר טרם עלה לאוויר, וכיום ניתן לראות את הסיכומים בריכוז שעשה משרד החוץ הצ'כי, כולל הצהרת המדינות בכתובת: <https://www.mzv.cz/terezindeclaration>.

- קידום שיח בנושא זיכרון והנצחה ברמה בילטרלית – גרמניה, צ'כיה ותמיכה בפרויקטים ייחודיים בתחום, וכן קיומו של דיאלוג מול משרד התרבות הגרמני בכדי לפתח מסד נתונים כלל אירופי בנושא זיכרון והנצחת השואה.
- פעילות מול הפרלמנט האירופאי בעניין הזמנתו של דו"ח מקצועי לוועדת חוקה של הפרלמנט בדבר פעולות המדינות החברות בתחום השבת רכוש יהודי.
- שיח מול הנציבה האחראית באיחוד האירופי על האחדת דינים וערכים, בדבר הצורך להרחיב את הפעילות בתחום זיכרון והנצחת השואה ובחינת אמצעים לקידום התערבות של הנציבות מול מדינות חברות בכל הנוגע לסוגיית השבת רכוש.
- קיומו של דיאלוג מול מחלקת המדינה האמריקאית וכן ארגונים לא ממשלתיים יהודיים כגון ועידת התביעות וכן איל"ר.
- קיומו של דיאלוג בשיתוף עם משרד החוץ מול השליחים המיוחדים הקיימים במדינות השונות החתומות על הצהרת טרזין.
- קיומו של דיאלוג בשיתוף משרד החוץ עם הקהילה היהודית במולדובה בנוגע לזכויות הנובעות מהשבת רכוש.

• מורשת קהילות ערב ואיראן:

- על מנת לעודד חקר קהילות ישראל בארצות ערב ואיראן, נקבע בהחלטת ממשלה מס' 1941 מיום 4.9.2016 כי מדי שנה יוענק פרס ראש הממשלה למחקרים בתחום קהילות ישראל בארצות ערב ואיראן. המשרד מרכז את הטיפול בבחינת הבקשות ובחירת הזוכים בתיאום עם משרד ראש הממשלה.
- חוק יום לציון היציאה והגירוש של היהודים מארצות ערב ומאיראן, תשע"ד – 2014 (להלן – "החוק") קובע כי השר לשוויון חברתי ממונה על ביצוע החוק, כאשר מדי שנה, ביום ה-30 בנובמבר, יתקיים יום לציון היציאה והגירוש של היהודים מארצות ערב ומאיראן, והשר יורה על קיום טקס מרכזי לפתיחתו. בשל סמיכות הטקס בשנת 2023 למתקפת הטרור ב7.10.2023 והמלחמה שהחלה בעקבותיה, בוטל הטקס לשנת 2023.

תמיכות:

- המשרד תומך במוסדות ציבור הפועלים להנצחת זכרון השואה. בשנת 2023 אושרה תמיכה ל-25 מוסדות ציבור בהיקף כולל של 3,405,679 ₪.
- המשרד תומך במוסדות ציבור הפועלים להשגת פיצויים לנרדפי הנאצים ועוזריהם. בשנת 2023 אושרה תמיכה לארגון אחד בהיקף כולל של 2,500,000 ₪.

הרשות לקידום מעמד האישה:

- **מניעת אלימות מגדרית** - אחד מיעדי הרשות לקידום מעמד האישה, כפי שהוגדרו בחוק הרשות לקידום מעמד האישה, התשנ"ח-1998, הוא קידום פעילות למניעת אלימות נגד נשים, לרבות איסוף נתונים וקידום חקיקה. בשנת 2023 פעלה הרשות בתחום זה במספר מישורים:
- הרשות לקידום מעמד האישה פועלת למיגור אלימות מגדרית בהתאם לסמכות המוגדרת לה בחוק הרשות. במסגרת זו, הרשות מקיימת קשר רציף ואפקטיבי עם האחראיות והאחראים למניעת הטרדה מינית ברשויות המקומות והקניית כלים מקצועיים אשר יסייעו להן בביצוע עבודתן.

במהלך חודש מאי 2023 הרשות לקידום מעמד האישה, בשיתוף עם המרכז לשלטון מקומי, ערכה יום עיון לממונות למניעת הטרדות מיניות בשלטון המקומי. מטרתו העיקרית של היום היו הקניית ידע אודות היקף תופעת ההטרדות המיניות במקומות העבודה השונים, וכן הקניית כלים מקצועיים תומכים שיסייעו לאחראי/ת למניעת הטרדה מינית בעבודתו/ה המקצועית. בישראל כ-260 רשויות מקומיות ומועצות אזוריות. ברשויות המקומיות מועסקים עובדים ועובדות ישירים אך גם עובדי ועובדות כוח אדם ונותני שירותים שונים. על הרשויות מוטלת החובה להבטיח סביבת עבודה בטוחה ונקייה מהטרדה מינית, עבור עובדי/ות הרשויות ועובדים בהעסקה שאינה ישירה.

- דיווח מוסדות להשכלה גבוהה ומוסדות על תוכניות אודות הטרדות מיניות ופעילות למניעתן, ושיפור וייעול אופן הדיווח: סעיף 9(5) לתקנות למניעת הטרדה מינית (חובות מעסיק), תשנ"ח-1998 קובע חיוב על מוסדות שונים, ביניהם מוסדות להשכלה גבוהה, להגיש אחת לשנה לרשות ולוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי בכנסת, דין וחשבון ובו פירוט לגבי הפעולות השונות שנקט המוסד למניעת הטרדה מינית בתחומו וכן מספר התלונות שהוגשו לאחראי במוסד ואופן הטיפול בהן. הרשות לקידום מעמד האישה פיתחה טופס מקוון לדיווח על הטרדות מיניות במוסדות להשכלה גבוהה, זאת בשיתוף עם הוועדה לקידום מעמד האישה בכנסת, המלי"ג והממונות על ההטרדות המיניות במוסדות האקדמיים. מטרת הטופס להקל על פעילות הדיווח, לסייע באיסוף הנתונים ובביצוע מעקב אחר המגמות שעולות מהם. לאורך השנים נערכו עדכונים לטופס על מנת לייעלו ולהקל על הדיווח ועל איסוף הנתונים. גם בשנת 2023 התבצע תהליך של עדכון ושיפור הטופס, בהתאם לצרכים שעלו מן השטח. לצורך כך, הרשות הקימה קבוצת מיקוד, אליה הוזמנו האחראיות והאחראים למניעת הטרדות מיניות במוסדות השונים. במהלך הפגישות של קבוצת המיקוד ובהתאם לשיתופים של האחראיות והאחראים על אתגרים בפעילות עלו הצעות לעריכת שינויים בטופס הדיווח לטובת שיקוף עבודתן בצורה טובה יותר. לאחר בחינת ההצעות, מרביתן הוטמעו בטופס.
- הרשות לקידום מעמד האישה הפיקה דו"ח המסכם את כלל הנתונים שעלו מדיווחי המוסדות עבור שנה"ל תשפ"ב (2021-2022), וכן, מציג מבט השוואתי ביחס לשנים הקודמות עבור נתוני המוסדות שהגישו והיקף התלונות/פניות שהוצגו בדיווחיהם. בתאריך 16.5.23, התקיים דיון בוועדה לקידום מעמד האישה ושוויון מגדרי בכנסת, אודות הדיווח לשנת תשפ"ב. צוות הרשות הציג את הלקחים שנלמדו מהדיווח, ביניהם חשיבות שיתוף הפעולה בין גורמי הממשלה השונים, שימור הקשר עם הנציבויות למניעת הטרדות מיניות במוסדות השונים והעלאת המודעות בקרב המוסדות עצמם. בהתאם ללקחים שנלמדו, תתבצע עבודת עדכון נוספת של טופס הדיווח, על מנת לשפר את כמות ואיכות הדיווח לקראת הדיווח הבא.
- משטרת ישראל, בשיתוף הרשות, מקיימת את "סדנאות אביב" במסגרתן נשים ונערות לומדות ומתרגלות דרכי התגוננות ושימוש בנשק סביבתי במקרים של עימות אלים או סכנת חיים. בנוסף, הן נחשפות למידע לגבי זכויותיהם של קורבנות עבירה, ולומדות התנהגות מונעת, והדרכה לגבי מצבי סיכון בחיי היום יום. בשנת 2023 הוסדר הקשר בין מש"קי המשטרה והיועצות לקידום מעמד האישה ברשויות המקומיות ובמועצות האזוריות לטובת הוצאתו לפועל של התהליך שיאפשר לנשים רבות יותר הגנה עצמית אפקטיבית.
- בשנת 2023 פעלה תכנית למאבק באלימות כלפי נשים במסגרת רשויות מקומיות. התכנית הופעלה ב-198 רשויות מקומיות על ידי היועצות לקידום מעמד האישה ואגף הרווחה ברשויות המקומיות, ומטרתה חיזוק החוסן האישי והקהילתי של תושבי הרשות המקומית ובפרט הנשים, באמצעות קידום פעולות הסברה להעלאת מודעות, קורסי הכשרה והדרכה בתחום מניעת אלימות כלפי נשים, עצמאות כלכלית והתנהלות פיננסית ועוד.

- בשנת 2023 הרשות הפיצה במדיה ובאמצעות יועצות לקידום מעמד האישה ברשויות המקומיות את הערכה הדיגיטלית שכותרתה "זה הזמן להתערב", אשר הופקה בשנת 2022 והיא כוללת שישה 'תמרורי אזהרה' בזוגיות, הפונים לסביבת הקורבן במטרה לזהות זוגיות אלימה ולהקנות כלים לפעולה והפנייה למענה מקצועי לקבלת ייעוץ, סיוע ותמיכה. בשנת 2023 ניתן דגש הסברתי על האתגרים הייחודיים לתקופת חירום.
- הרשות השתתפה ביוזמת "קווים אדומים" - רשת של יותר מ-100 שותפים מכלל המגזרים (ציבורי, עסקי, חברתי, אקדמיה וקהילה) שחברו יחד לפעולה רחבה לצמצום תופעת האלימות בזוגיות, בדגש על היבטים של מניעה ואיתור מוקדם.
- **הדרת נשים** - במסגרת החלטת הממשלה מס' 4052 מיום 29.12.2011 בנושא "הדרת נשים מן המרחב הציבורי" והחלטת הממשלה מס' 1526 מיום 30.3.2014 בנושא "מניעת הדרת נשים במרחב הציבורי", הכירה הממשלה בכך שתופעת הדרת הנשים מן המרחב הציבורי היא תופעה חמורה המתאפיינת באפליית נשים והמחייבת פעולה ממשלתית אקטיבית לביעורה. בהמשך לכך, בהחלטת הממשלה מס' 2913 מיום 3.8.2017 בנושא "הטלת אחריות על הרשות לקידום מעמד האישה לקיים מעקב ובקרה אחר פעילות משרדי הממשלה בעניין מניעת הדרת נשים" הוטל על הרשות לקיים מעקב ובקרה אחר פעילות משרדי הממשלה בעניין מניעת הדרת נשים ולהגיש לשרה לשוויון חברתי ולממשלה דו"ח שנתי בנושא. בהתאם לאמור, פועלת הרשות לקידום מעמד האישה לאיסוף הנתונים הנוגעים לפעילות המשרדים למניעת התופעה של הדרת נשים מן המרחב הציבורי ולטיפולם באירועים נקודתיים בנושא.
- **הטמעת חשיבה מגדרית** - הטמעת חשיבה מגדרית נועדה לאפשר שוויון הזדמנויות באמצעות בחינה של מכלול מהלכי התכנון והפעולה בפרספקטיבה מגדרית. תכנון ותקצוב מדיניות לאומית בראיה מגדרית היא אסטרטגיה שעשויה להעביר מן העולם את הצורך ליחד עיסוק ב"סוגיות נשיות" לפתרון בעיות והתאמות בדיעבד, היות שבחשיבה מגדרית רוחבית ומתוכננת מראש, צרכים דיפרנציאליים ייבחנו כבר בשלבי התכנון והתקצוב וכך נשים יהנו מן המשאבים הציבוריים באופן שווה לגברים, ויימנעו אפליה ופגיעה בשוויון. במסגרת זו ערכה הרשות את הפעולות הבאות:
 - במהלך שנת 2023 השתתפה הרשות בדיונים בוועדות הכנסת השונות והציגה חוות דעת מגדריות בנושאי חקיקה המשפיעים על שוויון הזדמנויות. הרשות רואה בחוות הדעת המגדריות כלי חשוב ומשמעותי להשמעת הקול הייחודי של נשים ולהטמעת חשיבה מגדרית.
 - בחודש ינואר קיימה הרשות, בשיתוף פעולה מקצועי עם משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה, כנס בנושא הסופה הטכנולוגית והמדעית במבט מגדרי. בכנס השתתפו מאות נשים חוקרות, יזמות וצרכניות. הנושאים העיקריים שנדונו בכנס היו:
 - i. תיקון השפעות המחסור בנשים במחקרים קליניים על מודלי בינה מלאכותית
 - ii. הגנה על נשים במרחב המקוון (במאגרי דאטה עשירים)
 - iii. היכרות עם תעשיית הפנטקי - פתרונות טכנולוגיים בתחום רפואת נשים
 - iv. מודלים חדשניים ויזמות טכנולוגי ודיגיטלית לקידום בריאות האישה
 - במסגרת החלטת ממשלה מס' 1845 מיום 4.9.2022 בנושא "הטמעת חשיבה מגדרית בגיבוש מדיניות ובקבלת החלטות במצבי חירום", נקבע בהמשך להמלצות הצוות המייעץ למטה לביטחון לאומי מחודש יוני 2022 כי הממשלה רואה חשיבות רבה בחתירה לשוויון מגדרי בכל תחומי החיים ובעשייה הממשלתית בפרט ומתוך כך מאמצת את העיקרון העולה מההמלצות שלפיו יש להטמיע חשיבה מגדרית בעשייה הממשלתית במצבי חירום ולשאוף לשוויון מגדרי בגופים מקבלי ההחלטות במצבי חירום. בחודש הראשון של מלחמת "חרבות ברזל" יזמה הרשות דיון של הוועדה

המייעצת של המל"ל, לטובת יישום פרספקטיבה מגדרית בעת גיבוש מדיניות בזמן המלחמה.

- הרשות השתתפה בדיון של המועצה הלאומית לבריאות האישה שם הציגה מנכ"לית הרשות בפני חברות וחברי הוועדה את הצרכים שעלו מן השטח לגבי מענים ייעודיים נדרשים לנשים בתחום הבריאות על מנת שהמועצה תוכל לסייע ככל הניתן בקידום פתרונות.

- לשם גיבוש המלצות לקידום ותימרוץ הנשים המשרתות במערך המילואים הובילה הרשות לקידום מעמד האישה באוגוסט 2022 תהליך לבחינת תפיסות ועמדות כלפי שירות נשים במילואים, בקרב נשים ששירתו במילואים. מהנתונים עלה כי נשים אשר שירתו במילואים מעוניינות ברובן להמשיך ולשרת במילואים כאשר הצבא "יקרא" להן, עם זאת הן מצפות לשיפור התגמול בעבור כך, אם בתגמול כספי, אם בהנחות במיסים, או בהטבות "בהצדעה". חשוב מכך, נשים מעדיפות לשרת בתפקיד משמעותי התואם את השכלתן ויכולותיהן, ומעוניינות אף לעבור קורסים והכשרות על מנת להתקדם. לצד נתונים אלה המליצה הרשות לבחון כיצד פועלים לשימור נשים כשירות למילואים שלא מזומנות באמצעות הצבה מחדש בתיאום עמן בתפקידים משמעותיים אשר יש בהם צורך. בעקבות מלחמת חרבות ברזל, הרשות לקחה חלק בוועדת מנכ"לים מיוחדת שדנה ביישום החלטת ממשלה 1441 בעניין הטבות למשרתי מערך המילואים ובני משפחותיהם. במסגרת דיון זה הדגישה הרשות כי נוכח העלייה במספר הנשים המשרתות במערך המילואים ומתוך רצון לתת מענה ייחודי לצורכיהן יש לפעול לאימוץ המלצותיה.

- **חינוך לשוויון הזדמנויות מגדרי** - מחקרים מראים כי חינוך לשוויון הוא אחד האמצעים האפקטיביים ביותר לתיקון חברתי, למניעת אלימות מגדרית ולמניעת הפליה והסללה. בהמשך לכך פועלת הרשות לקידום שוויון הזדמנויות מגדרי באמצעות פרויקטים חינוכיים שונים:

- מתן חסות לאירועי "**שבוע הנערה**" שערכה עמותת "שוות", במהלכו נערכו הרצאות של נשים מתנדבות מכלל החברה הישראלית במטרה לקדם שיח על שוויון מגדרי ולהציב בפני בני ובנות נוער מודלים נשיים פורצי דרך להשראה ולחיקוי.

- בחודש מאי 2022, הושקה התערוכה "בעקבות נשים פורצות דרך", המשותפת לרשות לקידום מעמד האישה, "אנו" - מוזיאון העם היהודי ולמשרד התרבות והספורט. התערוכה הקבועה במוזיאון מציגה את סיפורן של מאות נשים פורצות דרך בעם היהודי שלא קיבלו במה וסיפורן לא נלמד כפי שראוי היה במרוצת ההיסטוריה. לאורך עשרים וחמש תחנות מוצגות מאה וחמישים נשים באמצעות תמונות, סרטונים וחומרים חינוכיים אינטראקטיביים, דרכם מוגשים רעיונות, דרכי פעולה, אתגרים והצלחות של נשים מן ההיסטוריה היהודית. הרשות רואה חשיבות עליונה בחשיפת סיפורן של נשים פורצות דרך בתחומים שונים מתוך אמונה כי הצבת מודלים נשיים עבור הדור הצעיר תוביל לגילוי כוחות ואמונה ביכולות של נערות ונשים ולקידום של שוויון הזדמנויות ותיקון פערים. בשנת 2023 המשיכה הרשות את שיתוף הפעולה עם המוזיאון במגוון אירועים ופעילויות, ונשים ונערות רבות נחשפו לפרויקט.

- הרשות לקידום מעמד האישה הייתה שותפה ליום עיון שכותרתו "חינוך לשוויון מגדרי בחברה הערבית לאן?" בשיתוף משרד החינוך – היחידה לשוויון בין המינים, עמותת נשים נגד אלימות ומרכז אלטפולה. במסגרת יום העיון הוצגו החסמים והאתגרים העומדים בפני החברה כולה והחברה הערבית בפרט בהטמעת חינוך לשוויון מגדרי, הוצגו ממצאי תכנית פיילוט לחינוך שוויון מגדרי בגיל הרך וכן ממצאי מחקר מעמיק אשר סקר את הייצוג המגדרי בספרי הלימוד והחינוך לשוויון מגדרי. המסקנות העיקריות שעלו מהיום הן כי יש להעמיק את העבודה במסגרות

החינוך בתחום שוויון מגדרי וייצוג מגדרי בתחומי הלימוד השונים, ושישנה חשיבות לקיים הכשרות והשתלמויות במוסדות לחינוך והוראה ובהמשך לצוותי ההוראה. כמו כן סוכם שנדרשת עבודה יותר מעמיקה עם צעירים ובני נוער.

• **קידום נשים בשוק התעסוקה –**

• הרשות לקידום מעמד האישה לקחה חלק בתהליך השיפוט במסגרת הענקת אות העסקה בשוויון לשנה החולפת מטעם משרד הכלכלה והתעשייה ונציבות שוויון הזדמנויות בעבודה. הזוכים והזוכות נבחנו על פי קריטריונים שונים, ביניהם פערי שכר, מדיניות לקידום שוויון מגדרי, גיוס וקידום נשים, איזון בין עבודה ומשפחה ועוד.

• עם פרוץ מלחמת 'חרבות ברזל' יזמה הרשות לקידום מעמד האישה בשיתוף משרד העבודה תכניות סיוע בהיקף של עשרה מיליון שקלים לטובת נשים וצעירות שנפגעו כתוצאה מהמלחמה. בחודש דצמבר 2023 עלה צורך לגיבוש פתרון מיידי לנשים, ולאמהות בפרט, שפוננו מבתיהן בעקבות המלחמה ונפגעו מבחינה תעסוקתית, כלכלית ורגשית. אחת מתוכניות הסיוע היא 'שחר נשי' - תכנית לשמירה על רציפות תעסוקתית של נשים ואמהות שפוננו מבתיהן. בתכנית 'שחר נשי' לקחו חלק 300 נשים מכל רחבי הארץ ב - 18 קבוצות פרונטליות ושתי קבוצות מקוונות. התכנית אשר שילבה ייעוץ קבוצתי ופרטני, התקיימה בסיוע עמותת 'בעצמי'.

• **קידום ייצוג הולם** - ייצוג הולם הוא כלי משמעותי להשפעה על המציאות החברתית ועל חיי הפרט. נשים מהוות יותר ממחצית האוכלוסייה ועליהן להיות מיוצגות בשיעור דומה בכל שדרות החברה, התרבות והכלכלה הישראלית. סעיף 1ג6 לחוק שיווי זכויות האישה, תשי"א - 1951, קובע, בין היתר, חובת ייצוג הולם ומגוון בנסיבות העניין לנשים בוועדת בדיקה ממשלתית, בוועדה ציבורית ובצוות שמינו הממשלה, ראש הממשלה, שר, סגן שר או מנהל כללי של משרד ממשלתי וכן **וחובת דיווח** לרשות על הקמת ועדות וצוותים כאמור ועל הרכבן.

• בשנת 2019 השיקה הרשות לקידום מעמד האישה מאגר נשים שמטרתו קידום מועמדות לתפקידים בכירים או לשמש כמומחיות במטרה לקדם ייצוג הולם ולהגדיל את שיעורן של נשים, בעלות כישורים רלוונטיים, באיוש תפקידים של משרות בכירות, בוועדות ציבוריות ובפורומים שונים, זאת בהתאם לחוק שיווי זכויות האישה תשי"ג והחלטת הממשלה מס' 1697 מיום 8.6.2014 בנושא "קידום ושילוב נשים בשירות המדינה". הקמת המאגר לוותה בפרסום קול קורא להגשת בקשה להיכלל במאגר נשים לקידום מועמדות לתפקידים בכירים או לשמש כמומחיות, שבסופו הגישו כ- 4,100 נשים את מועמדותן כאשר 2,123 נשים עמדו בתנאי הסף הבסיסיים. בשנת 2023 המשיכה הרשות לעשות שימוש במאגר על מנת לקדם איוש משרות בכירות על ידי נשים.

• במהלך חודש ספטמבר 2023 נפתחה ב - 13 רשויות ברחבי הארץ תוכנית "קדימה אחרייך" במסגרתה מתבצעת הכשרה לנשים שמטרתה עידוד וקידום מנהיגות נשים במרחב הציבורי. התכנית מכשירה נשים לתפקידי מנהיגות בזירה הקהילתית והציבורית, ומעניקה להן כלים שיאפשרו להן להתמודד על ועם תפקידים שונים במרחב הציבורי. אירוע השיא הפגיש בין קרוב לשישים משתתפות התכנית לצורך היכרות, בניית ממשקים לשיתופי פעולה ולצורך בניית רשתות השפעה והרחבת מעגל המעורבות של נשים. התכנית כוללת מגוון רחב של הכשרות מעמיקות, כלים תיאורטיים ומעשיים, קורסי בחירה בזום, ליווי ומנטורינג. המשתתפות, שנבחרו לאחר הליך מיון משמעותי, קיבלו במהלך ההכשרה כלים שיעזרו להן להיות כח מוביל בקהילות שלהן ולבסס מנהיגות נשית.

- הרשות לקידום מעמד האישה לקחה על עצמה בשנים האחרונות להשמיע את הקול הקורא לשוויון בקרב מקבלי פרס ישראל, לאור העובדה כי לאורך השנים מספר הנשים שזכו בפרס לא שיקף את שיעורן באוכלוסייה. בשנת 2023 הגישה הרשות את מועמדותן של 21 נשים בתחומים השונים בהם הוענק הפרס, ובכללם קטגוריות שהתווספו בעקבות מלחמת חרבות ברזל. הנשים שהוגשו נחשבות כמועמדות מובילות בתחומים שלהן במדע, באקדמיה, בתרבות ובאומנות ובעשייה חברתית וגם בתרומתן יוצאת הדופן לחוסן הלאומי ולמאמץ המלחמתי בחזית ובעורף. הכרה בתרומתן של נשים ובהישגים שלהן באופן ציבורי היא בעלת משמעות חינוכית ומעצבת עבור נשים ונערות הזקוקות למודלים המאפשרים להן להציב מטרות ולשאוף למצות את כישוריהן.
- **שלטון מקומי** - השלטון המקומי הוא זירה משמעותית לצמצום פערים וקידום נשים. בחוק הרשויות המקומיות נקבע כי רשויות מקומיות חייבות על פי חוק למנות יועצת לקידום מעמד האישה. החוק מפרט את תפקיד היועצות בפקוח על מדיניות הרשות המקומית בהיבט מגדרי ובחינה מגדרית של תקציבי הרשות בהיותם בעלי השלכות מרחיקות לכת על חייהן של נשים בהווה, ובזכות מעגלי ההשפעה של הפעולות שננקטות - גם בעתיד. על היועצות לפעול בקרב אוכלוסיית הרשות המקומית ועובדיה לקידום מעמד האישה והשוויון בין המינים, לביעור ההפליה נגד נשים ולמניעת אלימות כלפי נשים.
- הרשות לקידום מעמד האישה פעלה גם בשנת 2023, לחיזוק מעמדן וכוחן של היועצות באמצעות הכשרות, ימי עיון, תקציבים וקולות קוראים. כמו כן, בהתאם לחוק, הרשות אספה נתונים בהתאם לחובת הדיווח המוטלת על היועצות, על פעולותיהן, על המדיניות שהן מיישמות ועל המשאבים העומדים לרשותן. הדיווח מוגש לרשות לקידום מעמד האישה ולרשות המקומית בה פועלת כל יועצת.
- החיבור של הרשות לשטח, בשגרה ובחירום, נעשה במקרים רבים באמצעות היועצות לקידום מעמד האישה ברשויות ובמועצות המקומיות. היועצות הן הזרוע הביצועית של הרשות בקהילה, וסוכנות ההשפעה המשמעותית שלה, על כן הן גם גורם מפתח במתן מענה מקומי לנשים הפונות למוקד הרשות, ובמקביל הן גם מהוות ערוץ דרכו מגיעות פניות מהשטח. במטרה למפות את צרכי אוכלוסיית נשים בקהילות הנשים ומתן מענה מותאם הרשות גיבשה מודל מיוחד לעבודה בשעת חירום עבור היועצות לקידום מעמד האישה. המודל בנוי על שלושה נדבכים: מיפוי אוכלוסיית הנשים ברשות המקומית או במועצה האזורית, מיפוי אוכלוסיית השותפים והשותפות ברשות (משרדי ממשלה, שלטון מקומי, חברה אזרחית, קהילה עסקית, מתנדבים ועוד) ואסטרטגית מענה לצרכים בשילוב של שני הגורמים – האוכלוסייה והמיפוי שלה והשותפים והשותפות. שיתופי הפעולה בין כל הגורמים ברשות המקומית ייצרו מעטפת של תמיכה לקהילת הנשית המקומית. המודל שנבנה הוטמע במסגרת הכשרות ליועצות ב 5 אזורים בארץ. המודל אמנם גובש לשעת חירום אך ניתן יהיה ליישם אותו גם בימי שגרה.
- בחודשים הראשונים ללחימה וכחלק ממחויבות הרשות ליוזמת פעולות להעלאת מודעות, נערך מפגש הדרכה ליועצות לקידום מעמד האישה ברשויות המקומיות ובמועצות האזוריות בשיתוף נציבות שוויון הזדמנויות בעבודה במשרד הכלכלה והתעשייה בנושא חוק עבודת נשים במצב שיגרה ובמצב חירום, תוך פירוט הוראות השעה הרלבנטיות למצב החירום. כמו כן התקיים יום עיון בנושא "יוזמת קווים אדומים כמקרה בוחן להטמעת מודל עבודה בשעת חירום" אשר גובש בשיתוף פעולה מקצועי של הוועדה הבין משרדית לאלומות במשפחה במשרד הרווחה והביטחון החברתי, איגוד היועצות לקידום מעמד האישה, מרכז שלטון אזורי ויוזמת "קווים אדומים" – שיתופים.

• **מיצוי זכויות –**

- יומיים לאחר פרוץ מלחמת "חרבות ברזל" הקימה הרשות מוקד סיוע ארצי לנשים, שנותן מענה מותאם לצרכים ולאתגרים של נשים בכל הארץ. המוקד מאויש על ידי צוות הרשות. עד כה, המוקד טיפל במגוון פניות בעלות אופי מגוון כגון: חינוך וצרכים מיוחדים, נשים חד הוריות, מיצוי זכויות נשים בעבודה, וציוד לנשים שפוננו מיישובי הדרום. הפניות נענו וטופלו הן באמצעות חיבור לשטח על ידי היועצות לקידום מעמד האישה ברשויות המקומיות, והן על ידי הנגשת מענים בתוך משרדי הממשלה. מהתפלגות הפניות שהגיעו למוקד הסיוע נמצא כי הצרכים העיקריים בקרב ציבור הנשים הם מיצוי זכויות (38%) וסיוע רגשי/נפשי (16%).
- על מנת לסייע במיצוי זכויות, הרשות פעלה להנגשת מידע: הרשות יזמה ריכוז זכויות באמצעות דפי נחיתה ייעודיים להפצה על ידי היועצות לקידום מעמד האישה ברשויות המקומיות בעברית וערבית, וכן יזמה הרשות הקמת קטגוריה ייעודית לבריאות האישה באתר משרד הבריאות.
- הרשות יזמה, בשיתוף משרד ראש הממשלה, **הנגשה למידע ולזכויות** הרלוונטיים לנשים באמצעות אתר "כל זכות". האתר מרכז במדור מיוחד את זכויות הנשים במשרדי הממשלה השונים בכל תחומי החיים, עם דגש מיוחד לתקופת הלחימה וההשלכות הנגזרות ממנה.
- **כנסים, אירועים, ועדות וסיורים** - הרשות לקידום מעמד האישה רואה את החיבור הבלתי אמצעי לשטח תנאי חיוני לעבודת הרשות. חיבור כזה מאפשר היכרות מעמיקה והבנה של הצרכים הייחודיים של אוכלוסיות גיוון, על כן הרשות יוזמת סיורים ומפגשים ואף מזמינה את הציבור וגופי עשייה שונים בתחום ליזום סיורים ומפגשים שיסייעו לרשות בחיבור לשטח בתפקידה כמשרתת ציבור. במסגרת זו ערכה הרשות את הסיורים המפגשים והכנסים הבאים:
- סיורבארגון יד לאישה, אשר פועל לשחרור מסורבות גט ועגונות; סיור בארגון "בעצמי" - ארגון בעצמי פועל למען קידום תעסוקה בקרב אוכלוסיות מודרות ומעוטות הזדמנויות, ובכלל זה נשים; ביקור בעמותת 'רוח נשית' המסייעת לנשים נפגעות אלימות כלכלית להגיע לעצמאות כלכלית, על מנת שיוכלו לצאת ממעגל האלימות ולבנות את חייהן מחדש; סיור בכלא נווה תרצה, בית הסוהר היחיד בארץ לנשים, בדגש על התכניות החינוכיות והשיקומיות שמתבצעות בכלא, וצרכיהן הייחודיים של האסירות; מפגש "עסוקות" במקווה ישראל - קבוצת הפייסבוק "עסוקות" הינה קהילה נשית שנועדה לקבלת כלים מעשיים, התייעצות, שיתוף ידע ונטוורקינג לנשים בכל שלבי הקריירה. מנלת הרשות לקידום מעמד האישה לקחה חלק במפגש עם עובדות המגזר הציבורי ונשים נוספות מתוך הקהילה, במהלכו דיברו על דרכן המקצועית, כוחה של קהילה, יציאה מאזור הנוחות ועוד.
- כנס נשים פורצות דרך בחברה הערבית בסימן קהילה בטוחה – בהמשך לפנייתו של אגף סייף (אגף לסיכול פשיעה בחברה הערבית) במשטרת ישראל להסתייע מקצועית ברשות לקידום מעמד האישה בארגון כנס נשים פורצות דרך בחברה הערבית בסימן קהילה בטוחה, הרשות גיבשה וקבעה את התוכן מקצועי של הכנס, קהל היעד, מטרות הכנס ועוד.
- נערכו ביקורים אצל קהילות שפוננו מביתהן בעוטף עזה ובצפון, וכן באתרים השונים אליהם פנו תושבי העוטף והצפון. במסגרת זו התקיימו פגישות עם היועצות המקומיות לקידום מעמד האישה, נציגי קהילות ומתנדבים.
- על מנת למפות את צרכי הנשים בכל המגזרים בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" יזמה הרשות וקיימה מושבים של שולחנות עגולים בחירום בנושא "נשים בחזית - צרכים ומענים לנשים בעת חירום". בשולחנות העגולים לקחו חלק כ-200 משתתפים ממשרדי ממשלה, השלטון המקומי, יועצות לקידום שוויון מגדרי ברשויות/מועצות

וארגוני חברה אזרחית. הדיונים עסקו בהשפעה הייחודית של המלחמה – על כל השלכותיה החברתיות והכלכליות, על אוכלוסיית הנשים, ובכלל זה על האופנים בהם הן צפויות להיפגע ממצב החירום, החסמים העומדים בפניהן וההשלכות האפשריות, תוך התייחסות לצרכיהן של נשים מקבוצות אוכלוסייה שונות. במסגרת השולחנות העגולים נדונו 6 תחומי ליבה: רווחה, מניעת אלימות, בריאות, חינוך, כלכלה ותעסוקה, והסברה ומודעות. בהמשך התקיימו מושבי תת-שולחנות עגולים שכוונו למגזרים ולתחומים ספציפיים – מגזר חרדי, מגזר ערבי, וגם 'שולחן עגול' רב מגזרי בנושא כלי ירי – בהשתתפות נציגות ונציגי משרדי ממשלה וארגוני חברה אזרחית.

- צוות הרשות נפגש עם חטופות ששבו ובני משפחתן ועם משפחות של חטופות שמצויות בשבי החמאס. במסגרת הערכות הממשלה לקבלת השבות, פעלה הרשות למעקב ובחינה של הפרוטוקול הרפואי לקליטת השבים תוך התייחסות לשיקולים מגדריים בהיבטי בריאות ורווחה.
- הרשות יזמה שיח עם נשות חללים ובני משפחתן, במסגרתו נעשתה העמקה לגבי הצרכים ואתגרים הקיימים. במיוחד עלה הקושי לחזור למעגל התעסוקה בתקופת הזמן הנדרשת כיום והצורך בשיקום וליווי תעסוקתי מותאם יותר. בהמשך לבחינה זו, יזמה הרשות הקמת צוות מקצועי בין משרדי לבחינת הצורך ב"תקופת התארגנות" לאשת חלל, המורכב מנציגי כל המשרדים והגופים הממשלתיים הרלוונטיים. מטרתו של צוות מקצועי בין משרדי היא להכיר לעומק את הצרכים והמענים הנדרשים לנשות החללים על מנת לקבוע את הזכויות עליהן יש להגן ב"תקופת ההתארגנות" (לדוגמה: ימי חופשה, הגנה מפוטורים, גמלה) ומשך התקופה. כמו כן יוכל ליעץ באילו תנאים ונסיבות יוענקו זכויות ל"תקופת התארגנות".
- הרשות רואה חשיבות רבה בבחינת השפעתו של מצב החירום על אוכלוסיות שונות של נשים בחברה הישראלית. במסגרת כך השתתפה מנהלת הרשות בכנס ביוזמת השדולה למען האישה החרדית והדתית בכנסת, במסגרתו התקיים שיח פתוח לבירור צרכים ומענים בשיתוף שרות, חברות כנסת, נציגות ארגונים ונציגות ציבור.
- יום האישה הבינלאומי לשנת 2023 צוין בחודש נובמבר בטקס ממלכתי ביוזמת הרשות בבית הנשיא, במעמד נשיא המדינה יצחק הרצוג ורעייתו הגברת מיכל הרצוג. הטקס היה בסימן "נשים מנהיגות ומובילות קהילות במלחמת חרבות ברזל". האירוע הוקדש לנשים מנהיגות הפועלות לטובת בניית חוסן קהילתי עבור נשים בעת החירום. במסגרת הטקס נשות משרתי המילואים ומשרתי הקבע, קהילת היזמיות ונציגת משרד השיכון הציגו פעילות לחיזוק החוסן הלאומי.
- **קשרי חוץ** - אחד מתפקידיה של הרשות בהתאם לחוק הרשות לקידום מעמד האישה הוא ליזום ולקיים קשרים עם גופים בין-לאומיים ועם גופים במדינות חוץ הפועלים בתחומי פעולתה של הרשות. לפיכך, הרשות מייצגת את ממשלת ישראל בזירה הבינלאומית באירועים שונים בכנסים וועדות הנוגעים לתחומים שונים בעבודת הרשות. האתגרים העומדים בפני החברה הישראלית בתחום קידום נשים אינם ייחודיים למדינת ישראל, וישנו ערך רב בלימוד דרכי הפעולה של מדינות אחרות וגם בשיקוף הנעשה אצלנו לתועלת נשים בעולם כולו. הרשות לקחה חלק במספר ועידות, כנסים ומשלחות בינלאומיות:

- **The Commission on the Status of Women (CSW)** - הוועידה השנתית של הוועדה למעמד האישה של האו"ם היא הכנס המשמעותי והחשוב ביותר שמתקיים באו"ם בתחום קידום נשים ושוויון מגדרי. השנה, הוועידה ה- 67 שהתקיימה בחודש מרץ 2023 עסקה בשימוש באמצעים טכנולוגיים כאמצעי למאבק באלימות נגד נשים וצמצום פערים מגדריים. מנהלת הרשות נשאה נאום בעצרת הכללית, השתתפה באירועי צד של מדינות שונות ובאירוע המרכזי של יום האישה בראשות מזכ"ל האו"ם. מנהלת הרשות שיתפה במהלך נאומה את העשייה המשמעותית

שנעשית בישראל למען מניעת אלימות נגד נשים, הכוללת שימוש באמצעים טכנולוגיים חדישים. כמו כן, שיתפה בעשייה הרחבה שנעשית בעולמות ההייטק למען קידום נשים בעולמות אלה ויצירת איזון בית-עבודה הולם. במהלך ביקורה נפגשה עם שגריר ישראל באו"ם ועם קונסול ישראל בניו יורק ויחד דנו בשיתופי פעולה נוספים בתחום קידום מעמד האישה במסגרת האו"ם. בנוסף, קיימה פגישות מקצועיות עם נציגות ונציגי משלחות מדינות שונות וכן פגישות עם גורמי מקצוע בתחום המאבק באלימות נגד נשים וזכויות אדם במדינת ניו יורק.

- **OECD Network on Gender UPR** – מנהלת הרשות לקידום מעמד האישה הייתה חלק מהמשלחת הישראלית שהופיעה ב-9.5.2023 מול מועצת זכויות האדם של האו"ם במסגרת מנגנון האוניברסלית התקופתית (UPR). במסגרת מנגנון זה של האו"ם כל מדינה נדרשת מידי כחמש שנים להציג עשייתה בתחום קידום זכויות אדם. בתוך כך, הציגה מנהלת הרשות את עיקרי העשייה הממשלתית בתחום של מאבק באלימות נגד נשים וקידום והשוויון המגדרי בישראל ב-5 השנים האחרונות.

- **OECD** - בחודש דצמבר 2023 השתתפה הרשות בוועדה מקצועית שקיים ארגון ה-OECD בנושא מגדר, אשר התמקדה בנושא אלימות מגדרית ואלימות כלפי נשים. בנוסף, הציגה מנהלת הרשות, התייחסה לאירועי האלימות המינית כלפי נשים ישראליות במהלך המתקפה האכזרית של חמאס נגד ישראל ב-7.10.2023. בנוסף, סקרה בפני משתתפות ומשתתפי הוועדה את פעילות וחזון הרשות לקידום נשים ושוויון הזדמנויות, בהיבטים של תודעה שוויונית וקידום כלל נשות ישראל מכל המגזרים וכל האוכלוסיות.

- **הסברה** – הוצאת פנייה דחופה לארגוני נשים ולמנגנונים בינלאומיים ביחס לפגיעה חסרת התקדים בהיקפה בנשים ובילדים שבוצעה על ידי החמאס במתקפת 7.10.2023. בפנייה הודגשה ההפרה הבוטה של המשפט הבינלאומי ועלתה קריאה לארגונים למלא את תפקידם בהגנה ושמירה על זכויותיהן של נשים ולהשמיע את קולם על ידי גינוי מידי. במקביל נעשתה הסברה בינלאומית בכלי תקשורת זרים מרכזיים וברשתות החברתיות ופרסום סרטון הסברה בהשתתפות נציגות של ארגוני חברה אזרחית הפועלים למען נשים שפורסם ברשתות החברתיות השונות וזכה לתפוצה נרחבת (BBC, CNEWS, FOX, איראן אינטרנשיונל, TALKTV ועוד).

- **אסטרטגיה** - בשנת 2023 פרסמה הרשות הליך תחרותי לצורך גיבוש וכתובת תכנית חומש לאומית לקידום נשים ושוויון הזדמנויות בישראל. במסגרת זו הרשות מבקשת לבצע חשיבה מחודשת, כוללת ומקיפה בנושא מעמדן של נשים בכלל תחומי החיים, בסקטורים שונים, ובהתאמה לאוכלוסיות שונות. בנוסף, ייבחנו המלצות לגיבוש והטמעה של תודעה שוויונית בקרב כל שדרות החברה הישראלית.

הרשות לפיתוח כלכלי של מגזר המיעוטים:

הרשות מורכבת מ-4 אגפים: אגף בכיר רשויות מקומיות, אגף בכיר חברה וחינוך, אגף תשתיות, ואגף פיתוח כלכלי. עיקר פעולת האגפים הינה עם משרדי הממשלה השותפים להחלטות הממשלה השונות, המפורטות להלן, שעניינן פיתוח כלכלי וחברתי של החברה הערבית בישראל. אגף בכיר רשויות מקומיות ואגף בכיר חברה וחינוך מפעילים באופן ישיר פעולות במסגרת המשרד – כפי שיפורט בהמשך.

• מימוש החלטת ממשלה מס' 550 – תוכנית חומש לחברה הערבית:

- קידום, גיבוש ויישום החלטת ממשלה מס' 550 מיום 24.10.2021, המשכית להחלטה 922 המפורטת להלן, לצמצום הפערים בחברה הערבית עד לשנת 2026 (להלן "החלטה 550" ו/או "תקאדום"). החלטה 550 גובשה על ידי הרשות לפיתוח כלכלי במשרד לשוויון חברתי יחד עם משרדי ממשלה השונים תוך היוועצות גם עם ועד ראשי הרשויות הערביות. במסגרת החלטה 550 הוחלט על תוכנית רב-שנתית עד לשנת 2026 (כולל) לפיתוח כלכלי חברתי של

החברה הערבית. מטרת התוכנית היא להביא לצמצום פערים בין החברה הערבית לבין כלל האוכלוסייה ולקידום שגשוג ושילוב בחברה. מטרת ההחלטה הן, בין היתר, לפעול לצמצום פערים במגוון תחומים, תוך שימת דגש על פיתוח התעסוקה, הן מבחינת שיעור התעסוקה והן מבחינת איכותה. לפעול לפיתוח תשתיות במקביל לשמירה על המשכיות וסנכרון עם פעולות שנקטו במסגרת החלטות קודמות לפיתוח כלכלי חברתי בחברה הערבית כפי שצוינו לעיל; להבטחת המשכיות של חלק ממנגנוני ההקצאה הממשלתיים הקיימים בהתאם לצרכים המקצועיים של המשרדים השונים כפי שמופו והכל כמפורט להלן. ההחלטה כוללת תחומי פעילות נוספים שלא נכללו בהחלטות חומש קודמות תוך דגש על פיתוח מנועי צמיחה ברמת הרשות המקומית וברמה האזורית וזאת מתוך מטרה לשפר את איכות השירותים הניתנים לתושבים. בנוסף, עוסקת החלטה זו גם ברמת הפרט, בהעלאת הפריון והתרומה לכלכלה הלאומית תוך שימת דגש על שיפור תחומי ההשכלה והתעסוקה בחברה הערבית.

- מכוח ההחלטה הוקמה בשנת 2021 "הוועדה המתמדת" המורכבת ממנכ"לית המשרד (יו"ר), ראש הרשות לפיתוח כלכלי, מנכ"ל משרד ראש הממשלה והממונה על התקציבים באוצר או נציג בכיר מטעמם. הוועדה פועלת לאורך כל שנות יישום ההחלטה, ובכלל זה פעלה בשנת 2022 ובשנת 2023. באחריותה, בין היתר, לדון ולאשר מידי שנה את תוכניות העבודה של משרדי הממשלה במסגרת החלטת ממשלה זו; לאשר, בתיאום עם המשרדים, שינויים והתאמות בתוכניות העבודה; לבצע פיקוח ומעקב על יישום ההחלטה; לפעול להסרת חסמים.

- בנוסף, הרשות פעלה במסגרת מספר צוותי עבודה ממשלתיים שהוקמו לנושאי ההחלטה (דיוור, חינוך, תעסוקה, צעירים, הייטק, רווחה, אזורי תעשייה, רשויות מקומיות, הכלה פיננסית, בריאות ועוד) לצורך גיבוש המלצות מקצועיות לצמצום הפערים ולקידום שילוב החברה הערבית בתחומים השונים.

- **גיבוש ובניית מתווה עבודה לצורך קבלת שירותי מחקר לתחומי החלטת ממשלה מס' 550:** במסגרת אחריותה הרשות על יישום ההחלטה נדרשת הערכת יישום ואפקטיביות התכנית בכלל משרדי הממשלה.

הרשות פעלה ליצור מנגנון תומך שיעמיד לה ארגז כלים הכולל שירותי מחקר מסוגים שונים בתחומים: הון אנושי, תעסוקה, תחומים חברתיים, תשתיות, תכנון ודיוור, פיתוח כלכלי ועסקי ועיסוק בשלטון מקומי, וזאת על מנת לתמוך ביישום ההחלטה תוך ביסוס מדיניות נסמכת ראיות ותוך הישענות על מסדי נתונים מבוססים והכל לטובת ביסוס, שיפור או טיוב הפעולות הממשלתיות שייחקרו במסגרת ההחלטה.

- **מימוש החלטת ממשלה מס' 1804 – תוכנית לחיזוק ופיתוח כלכלי חברתי של היישוב ג'סר א-זרקא:**

- בהמשך להחלטה 550 בה נקבע כי תגובש תוכנית לפיתוח והעצמה כלכלית של המועצה המקומית ג'סר א-זרקא נוכח המצב הכלכלי-חברתי ברשות המקומית ועל מנת לסייע לה בהתמודדות עם האתגרים הייחודיים הנלווים לכך, להפעיל תוכנית רב-שנתית לפיתוח הרשות המקומית, להשגת שיפור משמעותי באיכות החיים של תושבי הרשות המקומית, לשיפור בנתוני הרשות המקומית בתחומי התעסוקה, החינוך, הרווחה, לפיתוח תיירות לרשות המקומית ולחיזוק מוניציפלי של הרשות המקומית. בהתאם לכך גיבשה וקידמה הרשות לפיתוח כלכלי החלטת ממשלה לפיתוח והעצמת היישוב ג'סר א-זרקא.

- ההחלטה שגובשה בשיתוף כלל משרדי הממשלה הרלוונטיים קיבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום ה- 28.07.22. ההיקף התקציבי של התכנית עומד על כ-200 מלש"ח.

- עם אישור ההחלטה בממשלה, הקימה הרשות לפיתוח כלכלי ועדת היגוי שפועלת באמצעות שלושה צוותי יישום: צוות פיתוח כלכלי וחיזוק מוניציפאלי, צוות פיתוח חברתי וצוות תשתיות, דיור ותכנון. כל זה לטובת גיבוש תכנית עבודה מפורטת הכוללת מטרות, יעדים ופרויקטים לביצוע במסגרתה. התכנית המפורטת מגובשת בשיתוף משרדי הממשלה והרשות המקומית. ותכלול ביצוע החלטת הממשלה.
- ביוני 2023 אושרו תכניות העבודה המפורטות בוועדת היגוי ייעודית, והחל יישום החלטת הממשלה. תכנית העבודה כוללת נושאים ופרויקטים רבים בתחומי החלטת הממשלה, לרבות הפעלת תכניות חינוכיות ותכניות רווחה, פיתוח כפר הדייגים, בניית כיתות לימוד השלמת בניית בניין המועצה, הצבת מצלמות ועוד.
- לטובת הגברת היישום של החלטת הממשלה בתחום החברתי, קידמה הרשות לפיתוח כלכלי של המיעוטים מיזם משותף עם אשלים-ג'וינט. מטרות המיזם הן תמיכה ביישום החלטת הממשלה 1804, על ידי תכלול הפעילות החינוכית והחברתית ברשות. זאת במטרה לקדם מוביליות חברתית-כלכלית של תושבי ג'סר א-זרקא, וחיזוק המחלקות ואנשי המקצוע ברשות המקומית והארגונים החברתיים הפועלים בה, על מנת להבטיח יציבות והמשכיות של העבודה החברתית והחינוכית ברשות.
- **מימוש החלטת ממשלה מס' 1834 - תכנית דחופה לצמצום פערים ומתן מענים משלימים למניעת אלימות ופשיעה בערים המעורבות לשנים 2022 - 2023:**
 - ביום 29.8.2022 קיבלה תוקף החלטת ועדת שרים לענייני החברה הערבית ומספרה 1834-ההחלטה הינה בהיקף של כ-46 מלש"ח.
 - ההחלטה התקבלה לאחר עבודת מטה והכנה משמעותיים שכללו גיבוש תמונת מצב קיים וקבלת נתונים עדכניים ממחקרים ודוחות, איסוף הצרכים ברשויות השונות מגורמי המקצוע ונבחרי הציבור ברשויות המקומיות, והתייעצויות ושיתוף ציבור עם ארגונים מהחברה האזרחית וגורמי שטח רלוונטיים.
 - תחומי המיקוד בהחלטה הם: צעירים, תעסוקה, רווחה, חינוך לחיים משותפים, תרבות וספורט. תכניות העבודה של המשרדים הרלוונטיים אושרו ע"י הועדה המתמדת להחלטה 550 האמונה גם על תכלול החלטה זו ונכנסו לביצוע במהלך שנת הפעילות.
- **פעולות בתחומי התכנון והשלטון המקומי:**
 - חיזוק והעצמת הרשויות המקומיות הערביות – כחלק מתהליך ניהול החלטות הממשלה מקדמת הרשות לפיתוח כלכלי במשרד את תכנית "מוארד" למיצוי משאבים ברשויות המקומיות המנויות בהחלטה 550. במסגרת תוכנית זו המשרד מעמיד תמורה בעד יעדים הקבועים לרשות כמו גם להפעלת ממצה משאבים ייעודי לפיתוח כלכלי ומיצוי משאבים (להלן "ממצה המשאבים"), כאשר הנושאים בתפקיד מקבלים מעטפת ליווי והכשרה מטעם המשרד בשותפות עם ג'וינט-אלכא. בשנת 2022 (במסגרת 550) הורחב המיזם וכלולות בו היום 58 רשויות. הרשויות החדשות החלו בתהליך גיוס ממציא המשאבים ובמהלך 2022 גויסו 42 ממצים (הנתון יכול להשתנות בהתאם להעסקה ברשויות המקומיות השונות). במהלך שנת 2023 עסקו ממציא המשאבים ביישום ההחלטה ביחס להיבטים הקשורים ברשויות המקומיות בהם הם פועלים וקיבלו במסגרת המיזם מעטפת ליווי והדרכה מקצועיות ביחס לנדרש על מנת להביא למיצוי מקסימאלי של הגשות קולות קוראים לפיתוח והשגת התמיכות הממשלתיות לטובת יישום מיטבי של ההחלטה ומיצוי משאביה.

כחלק מהיערכות שנעשתה בעקבות מלחמת חרבות ברזל, ממצי המשאבים בליווי צוות המיזם לקחו חלק במשימת שיפור היערכות הרשויות המקומיות לחירום על ידי השתתפות בהכשרות ייעודיות, מיצוי התקציבים השונים ממשרדי הממשלה בנושא, השתתפות בדיוני חירום ועוד.

- פיתוח תשתיות ניהול מעקב ובקרה על החלטת הממשלה 550 - כחלק מניהול החלטת ממשלה 550, פיתוח הרשות לפיתוח כלכלי בשנת 2023 תשתיות ניהול מעקב ובקרה מול הרשויות המקומיות. התשתיות כוללות נהלי דיווח, תבניות איסוף נתונים, פיתוח מערכת מידע והתקשוריות חדשות לצרכי בקרה וניהול ההחלטה :

- מערך היועצים – בניית מערך צוות יועצים מקצועיים בעלי ניסיון של עשרות שנים בתחום השלטון המקומי על מנת לסייע לרשויות המקומיות ביישום החלטת הממשלה 550 לרבות ליווי פרויקטים מרכזיים במסגרתה והסרת חסמים העומדים בפני הרשויות במימושה. היועצים מצטרפים לצוות המוביל של ההחלטה על מנת לשתף מידע ולשמור על סנכרון ותקשורת בין כל מיישמי ההחלטה.

- מיזם משותף עם חברת אלביאדר בתחום התכנון והדיוור- מטרת המיזם קידום יישום החלטת הממשלה בסעיפים נבחרים ומשמעותיים בתחום הדיוור שדורשים העמקה והתערבות מול הרשויות המקומיות על מנת לקדם, קרי שווקים, פיתוח קרקע פרטית, הסכמי גג ועוד.

המיזם יפעל בשני מישורים מרכזיים, אחד, בניית מפת ידע, דרך אסיפת נתונים, יצירת דוחות חסמים ומחקר יישומי שתהווה בסיס לקבלת החלטות לרשות, והמישור השני מול הרשויות המקומיות דרך הכשרות מבוססות שולחן עבודה בתחומים הנבחרים במטרה לקדם ביצוע בשטח

- הקמת מערכת מידע לניהול ההחלטה – מטרת המערכת הן יצירת חיבור ושקיפות של הנתונים בין המשרדים הממשלתיים לרשויות המקומיות, ניהול מסד נתונים אחיד והגברת הנגישות והידידותיות בהזנת נתונים.

- הוועדות המחוזיות ליישום החלטת הממשלה 550 - מתוקף סעיף 32 (יח') להחלטת הממשלה 550 הקימה הרשות לפיתוח כלכלי בשנת 2022 שלוש וועדות היגוי במחוזות: צפון, חיפה ומרכז. מטרת הוועדות הינה קידום יישום החלטת הממשלה והסרת חסמים ברמת המחוזית והיישובית, הגברת שיתוף הפעולה בין מחוזות המשרדים השונים ובניס לבין הרשות לפיתוח כלכלי, והגברת החיבור של משרדי הממשלה עם הצרכים העולים מהשטח, כל זאת על מנת להביא לטיוב יישום החלטת הממשלה ברשויות הערביות. בראשות הוועדות עומד ראש הרשות לפיתוח כלכלי וחברי הוועדות הינם מנהלי המחוזות במשרדי הממשלה הבאים: המשרד להגנת הסביבה, מינהל התכנון, משרד הבריאות, משרד החינוך, משרד הפנים, משרד הרווחה ובטחון החברתי, משרד הבינוי והשיכון, רמ"י, משרד התרבות והספורט ומשרד התחבורה. לאורך שנת 2023 קיימו כל אחת משלושת הוועדות שני מפגשים, ישיבות הוועדות כללו סקירת ובחינת מצב היישום ברמת המחוז, סיורים ברשויות המקומיות ודיונים ממוקדים ברשויות מקומיות לקידום יישום החלטת הממשלה.

- ריכוז הטיפול בפיתוח כלכלי חברתי של היישוב ג'סר אזרקא – החלטת ממשלה 1804.

- היישובים הבדואים בצפון - תוקפה של החלטת הממשלה מס' 1480 הייעודית לפיתוח היישובים הבדואים בצפון הסתיימה בסוף שנת 2021. החל משנת 2022 נכללו היישובים הבדואים בצפון במסגרת החלטת ממשלה 550. לצורך הבטחת חלקם היחסי בתקציבים

ולצורך מתן מענים לצרכים הייחודיים, קידמה הרשות לפיתוח כלכלי במהלך שנת 2022 מספר צעדים: הופעל מנגנון תעדוף לרשויות המקומיות הבדואיות בצפון על מנת לוודא כי האוכלוסייה הבדואית בצפון תקבל מענה והקצאות לפי אחוזים באוכלוסייה הכלולה בהחלטת הממשלה 550 לרבות מנגנון מעקב ובקרה, נערך הליך היועצות בין הרשות למשרד האוצר ולמשרדים הרלוונטיים במסגרת הוסכם על העברת מרכזי הגיל הרך ומרכזי הנוער למשרד החינוך תוך הבטחת תקצוב והמשך פעילות המרכזים, הובטח המשך פעילות משרד הביטחון עד שנת 2026 וקודמה תכנית ייעודית למיתוג התיירות הבדואית בצפון במסגרת פעילות משרד התיירות ומשרד הנגב והגליל.

בשנת 2023, פורסמו נתוני היישום של שנת 2022 ועלה כי הרשויות המקומיות הבדואיות בצפון קיבלו תקציבים במסגרת תכנית החומש בהתאם לחלקם באוכלוסייה. מנגנון התעדוף, המעקב והבקרה נמשך גם בשנת 2023 לרבות כינוס מפגשים ייעודיים עם פורום ראשי הרשויות הבדואיות.

• פעולות בתחומי החברה וחינוך

מיזם משותף קו אימפקט – בתחילת שנת 2023 נחתם חוזה ההתקשרות למיזם משותף עם עמותת קולקטיב אימפקט לקידום תעסוקה בחברה הערבית. בהיקף של 5.3 מלש"ח לשנת המיזם הראשונה בהשתתפות שני הצדדים. המיזם מתמקד במהלכים להעמקת והגדלת הגיוון התעסוקתי של האוכלוסייה הערבית בתוך החברה הישראלית תוך מיקוד בחברות עסקיות מובילות בענפים המהווים מנועי הצמיחה התעסוקתיים. מטרת המיזם: קידום המצב הכלכלי והתעסוקתי בחברה הערבית באמצעות הגדלת אחוז המועסקים בתעסוקה הולמת ואיכותית במשק; קידום שוויון הזדמנויות להשתלבות עובדים ערבים על פי כישוריהם; שינוי עמדות בקרב מעסיקים תוך טיפול בחסמי תעסוקה; מיתוג ומיצוב מעסיקים פוטנציאליים; מיצוב החברה כמעסיק מגוון מול חברה ערבית ועידוד שינוי עמדות בקרב מעסיקים בכל הנוגע לפוטנציאל העסקי והחברתי המגולם בהעסקת עובדים מהחברה הערבית. במהלך השנה הצליח המיזם להגדיל את מס' החברות המעורבות בפעילותו ולהביא ליותר מ-400 השמות (מקצועיות ואקדמאיות). בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" בוצעו התאמות בחלק מרכיבי המיזם על מנת לייצר מענים מותאמים להשפעות המלחמה על שוק העבודה ביחס לפעילות שתוכננה.

• מלגות לסטודנטים בחברה הערבית - בהמשך למאמציה של הרשות לעידוד והנגשה של השכלה גבוהה בחברה הערבית וכחלק מיישום סעיף 2 להחלטת ממשלה 550, ובמטרה לסייע לסטודנטים להגיע להצלחה מרבית בלימודיהם תוך התגברות על החסמים הכלכליים שעלולים לעמוד בפניהם, הרשות תומכת במספר קרנות מלגות לסטודנטים ערבים:

- קרן המלגות "אירתקא" (חלק מתוכנית המל"ג להרחבת הנגישות להשכלה גבוהה בחברה הערבית): המלגה בסך 28,000 שקלים (לשלוש שנות לימודים) מיועדת לסטודנטים לתואר ראשון, בני החברה הערבית, הדרוזית והצ'רקסית. המלגות ניתנות לפי חתך סוציאקונומי, ועל פי תחום לימודים נדרש בשוק העבודה. בתמורה למלגות, הסטודנטים מבצעים פעולות התנדבותיות במהלך שנה"ל האקדמית. במהלך תשפ"ד מספר הזכאים למלגות עמד על 1025 סטודנטים מהחברה הערבית.

- תכנית המלגות "עורף ברזל" – תכנית שנבעה מצרכי תקופת החירום במטרה לתמוך ולסייע בקידום פעילויות היערכות להתמודדות עם מצב החירום בתחומי פעילות הרשויות המקומיות הערביות והערים המעורבות. בתכנית לקחו חלק כ-140 סטודנטים מלגאים אשר מתנדבים בפעילויות חירום שבחרה הרשות כמו: סיוע בזיהוי פגרים וגיבוש תמונת צרכים רשותית, סיוע לילדים, בני נוער בסיכון ואזרחים ותיקים בקשר למצב חירום, פעילות מול מוקד החירום לחברה הערבית ועוד.

המלגאים פועלים בהיקף של 130 שעות וזכאים למלגה בגובה 7,400 ₪. התוכנית תוקצבה בהיקף של כמיליון ₪ במהלך שנת 2023.

שנת מעבר לצעירים מהחברה הערבית - בתחילת שנת 2023 נחתם הסכם ההתקשרות עם ג'וינט תב"ת להפעלת תוכנית שנת מעבר לצעירים חסרי מעש מהחברה הערבית בהתאם לסעיף 5.1.9 בהחלטת ממשלה מס' 550 לפיתוח תכניות מעבר ביישובי החברה הערבית. תכנית זו תסייע בגיבוש מענים מותאמים לצעירים בחברה הערבית והבדואית בהכוונה בתקופת המעבר מסיום הלימודים בבית הספר לקראת השתלבות בחברה, השכלה גבוהה ותעסוקה. התכנית תסייע בהקניית כלים וכישורים, הגברת תחושת השייכות, פיתוח יכולות מנהיגות והכנה לחיים הבוגרים. שנת הפעילות הראשונה הוגדרה כשנת התנעה אשר כללה פעולות פיתוח ובנייה של מטה אשר ייתן את המעטפת לקבוצות הפעולות בשטח. גויסו אנשי מקצוע במטה וגובשו הכשרות, תכנים והמסלולים הייעודיים לתוכנית.

קידום ארגוני חברה אזרחית ערבית: היחידה לשיתופי פעולה רב מגזריים באגף ממשל וחברה במשרד ראש הממשלה והרשות לפיתוח כלכלי של מגזר המיעוטים הובילו עבודת עומק לפיתוח יכולות למתן שירותים חברתיים של החברה האזרחית הערבית שכללה פגישות עם משרדי ממשלה בהן עלה צורך בחיזוק חברה אזרחית ערבית המספקת שירותים חברתיים בדגש על פיתוח יכולות מקצועיות, היכרות עם עבודת הממשלה, הכרות מעמיקה עם אתגרי החברה האזרחית הערבית על ידי סיורים, פגישות, קבוצות מיקוד בהן התקיימו פגישות עם עשרות עמותות וסיורי ברשויות המקומיות הערביות על מנת לזהות אתגרים והזדמנויות בעבודתן עם העמותות. על סמך עבודה זו התגבש הצורך בפיתוח הכשרות עבור מנכ"לים בחברה אזרחית הערבית המספקת שירותים חברתיים. במהלך 2023 קודמו תהליכי גיבוש של הכשרות ייעודיות למנכ"לים מהחברה הערבית אשר צפויות להתקיים במהלך 2024. ההכשרות עסקו - בין היתר, בהקניית כלים ומיומנויות למנהלי ומנכ"לי עמותות מהחברה הערבית לצורך מתן שירותים לגופים ציבוריים, חיזוק היכולות המקצועיות של מנכ"לי העמותות, פיתוח כישורים לקידום רמת השירותים וחיזוק הקשר עם השלטון המקומי בחברה הערבית.

● קידום וביצוע מחקרים אודות מצב החברה הערבית בדגש על תחומים חברתיים כלכליים

במסגרת אחריותה על המעקב אחר יישום ההחלטה אמונה הרשות לפיתוח כלכלי של המיעוטים על בקרת תוכניות העבודה ופעילות המשרדים השותפים ליישומה ועל הערכת יישום ואפקטיביות התוכנית. כחלק מפעילות זו העמידה הרשות כלים לביצוע מחקר מלווה ליישום ההחלטה תוך בחינת סעיפים ותחומים מתחומי ההחלטה לאורך שנות יישומה. וזאת על מנת לתמוך ביישום ההחלטה תוך ביסוס מדיניות נסמכת ראיות לטובת ביסוס, שיפור או טיוב הפעולות הממשלתיות שיחקרו במסגרת ההחלטה ולהרחבת בסיס הידע הנוגע לפעילות בחברה הערבית.

מטרת פרויקט זה הינה לייצר לרשות לפיתוח כלכלי ומשרדי הממשלה השותפים, ארגון כלים הכולל שירותי מחקר מסוגים שונים בתחומים: הון אנושי, תעסוקה, חברה, תשתיות, תכנון ודירור, פיתוח כלכלי ועסקי ועיסוק בשלטון מקומי בחברה הערבית.

במהלך 2023 נבחרו מכוח המכרז המרכזי שני ספקים למתן שירותי מחקר עבור הרשות לפיתוח כלכלי של המיעוטים בהיקף של 4 מלש"ח למשך שנתיים (עד 2025); שנת ההתקשרות הראשונה התאפיינה בעבודה מיפוי ואיתור נושאים מחקרניים

בהתאם לצרכים מקצועיים וקידום התנעתם. הביצוע צפוי להימשך לתוך השנים 2024-2025.

• פעולות בתחום הפיתוח הכלכלי:

- הרשות פעלה במהלך שנת 2023 להתקשרות עם יועץ להגדלת הישימות של התוכניות הממשלתיות המופנות לעסקים מהחברה הערבית וזאת במטרה להגדיל את מיצוי המשאבים של התוכניות הנ"ל על ידי העסקים מהחברה הערבית. במהלך 2023 בוצעה ההתקשרות והחל תהליך העבודה בהתאם ליעדים שנקבעו.

האגף לקידום אוכלוסיות להט"ב

- האגף לקידום אוכלוסיות להט"ב פועל בשלוש זירות מרכזיות: פעילות במסגרת רשויות מקומיות, שיתופי פעולה עם ארגוני החברה האזרחית, ופיתוח מענים במשרדי ממשלה ותחומים בין לאומיים.
- פעילות ברשויות מקומיות - פיתוח וביצוע תוכניות למען קהילות להט"בים ברשויות המקומיות:

- בסוף שנת 2020 המשרד פרסם קול קורא לרשויות מקומיות – פיתוח וביצוע תוכניות למען קהילות להט"בים ברשויות המקומיות. במהלך שנת 2021 הצטרפו לפעילות 72 רשויות מקומיות במסגרת הסכם התקשרות שנחתם עמן. ההסכם כולל "סל" פעילויות הכולל פעילויות שהרשות המקומית מחוייבת בביצוען וכן פעילויות "רשות" שהרשויות המקומיות יכולות לבחור מתוכן בהתאם לצרכיהן הייחודיים. סל הפעילויות כולל: קבוצות חברתיות, תוכנית מנטורינג, מפגשי קהילה להט"בית עם תושבי הרשות המקומית, הקמת מערך התנדבות להט"בי עירוני ועוד. המשרד משתתף בשיעור של 90% מההוצאות בפועל בהתאם לתקציב המיזם. בשנת 2022 הוארכה ההתקשרות עם כלל הרשויות המקומיות, מלבד אחת, בעלות כוללת של 15,256,704 ₪. כמו כן, המשרד פעל להגדלת המיזם ואפשר לרשויות המקומיות שעד לאותו מועד לא לקחו חלק בפעילויות, להגיש בקשת הצטרפות. בעקבות כך נחתמו הסכמי התקשרות עם 27 רשויות מקומיות חדשות בעלות כוללת (נוספת) של 5,785,695 ₪ (המשרד נושא בעלות של 90% מההוצאות בפועל של כל אחת מההתקשרויות הנ"ל).

נתונים אודות התכנית בשנת 2023:

- בשנת 2023 התוכנית הופעלה ב-99 רשויות מקומיות. 68% מאזרחי ישראל הם תושבי רשויות אלו.
- מעל 70 רשויות מקומיות גייסו גורם מתכלל לתחום להט"ב במשרה חלקית או מלאה.
- מעל 60 רשויות מקומיות ערכו סקר מיפוי וזיהוי צרכי אוכלוסיות להט"ב בכל אחת מהרשויות המקומיות.
- מעל 2,500 נותני שירות ברשויות המקומיות עברו הכשרות במסגרת פעילויות החובה בסל הפעילויות. ההכשרות עוסקות בהנגשת מידע והסברה על מושגים וצרכים של אוכלוסיות להט"ב, הפחתת ניכור והתאמת שירות.
- מעל 2,000 משתתפים בקבוצות טיפוליות/חברתיות (כולל בני משפחה ללהט"ב).
- בעקבות המלחמה, התקיימו עשרות פעילויות התנדבות של אוכלוסיית להט"ב עבור מפונים ומפונות כחלק מהמיזם.

- פיתוח תוכניות ייחודיות לעיר ירושלים במסגרת התקשרות עם הבית הפתוח בירושלים לגאווה וסובלנות - בסוף שנת 2021 נחתם הסכם התקשרות עם "הבית הפתוח בירושלים לגאווה וסובלנות" לביצוע פרויקט לקידום, פיתוח וביצוע תוכניות בעיר ירושלים למען אוכלוסיות להט"בים בתחומים שונים כגון: קידום צעירים ונשים מהאוכלוסייה הטרנסג'נדרית, קידום תעסוקת להט"ב, הנגשת שירותים חיוניים ללהט"בים מהאוכלוסייה הערבית ומהחברה שומרת המסורת.

בשנת 2022, הוארכה ההתקשרות עם הבית הפתוח בירושלים לגאווה וסובלנות בשנתיים נוספות, 2023-2024, בעלות שנתיים של 767,500 ₪. בסוף שנת 2023, הוחלט על הגדלת התכנית השנתית לסך כולל של 964,500 ₪ עבור מענים קהילתיים לשעת חירום, תכניות מנטורינג ותוכניות עבור להט"ב בני הגיל השלישי והרביעי.

בין הישגי התוכנית לשנת 2023:

- 700 משתתפים בתכנית לקידום צעירים ונשים מהאוכלוסייה הטרנסג'נדרית בירושלים.
- הופעלה תכנית לקידום גיוון תעסוקתי ב-10 מעסיקים גדולים ברשות, אשר מונים מעל 12,000 עובדים יחד.
- הושגה תפוצה של מעל 1,000 אנשים בהנגשת מיצוי זכויות, ידע ותכנים ללהט"ב דוברי ערבית, לצד המשך הפעלתה של קבוצה חברתית ייחודית (טייף) אשר מונה באופן קבוע כ-40 משתתפים ומשתתפות.
- מעל 250 משתתפים ומשתתפות בתחום הנגשת שירותים חיוניים לאוכלוסיות להט"ב שומרות מסורת (בין היתר: קבוצה חברתית, קבוצה טיפולית, בית מדרש ועוד).
- מעל 2,000 משתתפים בפעילות לקידום הסובלנות ברשות המקומית (הכוללת הכשרה לנוטני שירות ברשות, תיעוד סיפורי חיים, מפגשים עבור האוכלוסייה הכללית ועוד).

- פעילות בשיתוף החברה האזרחית - במטרה לקדם מענים עבור אוכלוסיות ייחודיות בקרב הלהט"ב המשרד התקשר עם גופים שונים במסגרת מיזמים משותפים לשם ביצוע פעילויות כדלקמן:

- בתחילת שנת 2023 התקשר המשרד עם עמותת "מעברים לקשת הטרנסית" ליצירת מיזם משותף לביצוע פעילות העלאת מודעות ותמיכה חברתית ותעסוקתית לקהילת הטרנסג'נדרים. תקופת ההתקשרות היא לשנתיים, כאשר התקציב המשותף עומד על עד 2,688,852 ₪ לכל התקופה, והמשרד נושא במחצית הסכום. מטרות המיזם העיקריות הן צמצום פערים וקידום תעסוקה לטרנסג'נדרים. זאת, בין היתר, באמצעות: ליווי מוסדות תעסוקתיים וארגונים ליצירת סביבת עבודה מכילה לטרנסג'נדרים; הפקת חומרי הדרכה אודות הקהילה הטרנסית; פיתוח מענים הנוגעים לכישורי חיים ותעסוקה; פיתוח מענים קהילתיים וחברתיים ועוד.

בין הישגי התוכנית לשנת 2023:

- בתכנית לליווי מוסדות תעסוקתיים וארגונים התקיימו כ-30 הכשרות ואפיוני מוסדות אשר מונים מעל-400 נותני שירותים, לצד 35 אפיוני מוסדות וארבעים שעות ליווי וייעוץ. בין הארגונים שהוכשרו – נווה תרצה, הוסטלים, בתי ספר לעבודה סוציאלית ומחלקות רווחה שאינן לוקחות חלק במיזם המוניציפלי של האגף.

- הופקו מעל 400 עמודי תוכן לצורך קידום, סיוע והנגשת תוכן לאוכלוסיית היעד.
- הופעלה קבוצה לקידום נשים טרנסג'נדריות במצוקה.
- מעל 360 משתתפות בסדנאות והרצאות העשרה.
- הופעלו 4 קבוצות חברתיות מגוונות בהן 50 משתתפות קבועות.
- מעל 200 משתתפות בפעילויות לציון חגים ומועדים מרכזיים על מנת לספק למשתתפים ללא עורך משפחתי חוויה קהילתית והפגת בדידות.
- הופעלו שתי תוכניות לקידום ולהעצמה בנות 12 מפגשים כל אחת: תוכנית 'אחות גדולה' לליווי באתגרי החיים ותוכנית מנהיגות לנשים טרנסג'נדריות ליצירת תחושת מסוגלות הכוללת מפגשי הכשרה ואירוע סיום בכנסת ישראל – עבור 20 משתתפות.
- התקיים כנס בנושא בריאות ומנהיגות טרנסית בו נכחו 250 משתתפים ומשתתפות.

● מיזם משותף עם עמותת "חברותא" – מיזם משותף עם עמותת "חברותא" לתמיכה בגברים דתיים בקרב אוכלוסיית הלהט"ב. מיזם שעניינו הפעלת תוכניות לגברים דתיים הט"בקים, במטרה ליצור מרחבים בטוחים עבור קבוצה זו, במסגרות חברתיות, קהילתיות וטיפוליות שונות. בתחילת שנת 2023 התקשר המשרד עם העמותה לשנה, כאשר תקציב המיזם על סך 999,950 ₪, והמשרד נושא בעלות של עד 499,975 ₪. תחומי הליבה ועיקרו של המיזם הוא ביצירת מענים קהילתיים, חברתיים וטיפוליים שהותאמו במיוחד לאוכלוסיית היעד, ובין היתר: קבוצות חברתיות; סדנאות למיצוי זכויות; בית מדרש שבועי; סמינר מנהיגות; ארוחות חג או שבת לחברי אוכלוסיית היעד חסרי עורך משפחתי; הקמת מערך מתנדבים לליווי פרטני שוטף של חברי אוכלוסיית היעד; קבוצה טיפולית; קו קשב; סבסוד שעות טיפול ועוד. בסוף שנת 2023 הוארכה ההתקשרות עם העמותה בשנה נוספת, בתקציב זהה.

בין הישגי התוכנית לשנת 2023:

- כ-1500 משתתפים בקבוצות חברתיות, הרצאות וסדנאות למיצוי זכויות ותוכן לצמצום פערים.
- בתחום הקהילה הופקו סרטונים שמטרתם תיעוד סיפורי חיים הט"ב בחברה הדתית, מעל 200 הט"בים דתיים השתתפו בארוחות חג שמטרתן הפגת בדידות, והוקם בית מדרש שבועי.
- הוקם קו קשב למתן מענה טיפולי ותמיכתי.
- הוקמו שתי קבוצות טיפוליות וכן סובסדו מעל 50 שעות טיפול פרטני עבור הט"ב מהחברה הדתית.

● מיזם משותף עם עמותת "בת קול" – מיזם משותף עם עמותת "בת-קול" לתמיכה בנשים דתיות בקרב אוכלוסיית הלהט"ב. בתחילת שנת 2023 נחתם בין העמותה לבין המשרד הסכם התקשרות לביצוע מיזם משותף במסגרתו ניתן מענה הוליסטי עבור נשים דתיות לטב"קיות, במטרה לייצר מרחבים בטוחים במסגרות מקוונות, חברתיות, קהילתיות וטיפוליות שונות. מיזם משותף זה יצא לדרך כאשר קודם לכן הפעיל המשרד מיזם משותף עם העמותה שעיקרו מתן מענים נפשיים מקוונים ואנונימיים לנשים דתיות לט"בקות, הניתנים באופן מסובסד, על בסיס פלטפורמה מקוונת. המיזם פעל בתקופת סגרי הקורונה כאשר נוכח הצורך להתאים את המענים לצרכים שהשתנו עם סיומה, פעל

המשרד לביצוע מיזם משותף חדש, החל מתחילת שנת 2023. תקופת ההתקשרות נקבעה לשנתיים, כאשר תקציב המיזם על סך 1,969,600 ₪, והמשרד נושא בעלות של עד 984,800 ₪, לכל התקופה. תחומי הליבה ועיקרו של המיזם הם מתן מענה לצרכים חברתיים, טיפוליים וקהילתיים שהותאמו במיוחד לאוכלוסיית היעד, ובין היתר: קבוצות טיפוליות; קבוצות חברתיות; ארוחות חג ושבת לחברות אוכלוסיית היעד ללא עורף משפחתי; בית מדרש ועוד. בנוסף, המיזם כולל המשך הפעלת הפלטפורמה המקוונת.

בין הישגי התוכנית לשנת 2023:

- מעל 150 משתתפות קבוצות ב-10 קבוצות חברתיות עבור אוכלוסיית היעד.
- מעל 55 משתתפות קבוצות ב-4 קבוצות טיפוליות ייעודיות (טרנסיות, נשים נשואות, חרדיות ודתיות).
- כ-3,000 משתתפות בפעילויות קהילתיות הכוללות ציון מועדים בלוח השנה העברי, אירועים קהילתיים ומפגשים.
- הוכשרו מעל 125 אנשי טיפול במגזר הדתי – חרדי. ההכשרות עוסקות בהנגשת מידע והסברה על מושגים וצרכים של אוכלוסיות הלהט"ב ועל הקשיים הייחודיים עמם מתמודדת אוכלוסיית היעד, במטרה להעניק כלים טיפוליים לסיוע.

● מיזם משותף עם עמותת "שב"ל – הסברה וחינוך לסובלנות" – בתחילת שנת 2023 המשרד התקשר עם עמותת שב"ל במיזם לביצוע פעילות הסברה לנותני שירות ומובילי דעה בציבור הדתי, לגבי האתגרים של קהילת הלהט"ב ולקידום הסובלנות וההכלה בקרב הציבור הדתי, על מנת לסייע ולתמוך את העורף החברתי של להט"ב בחברה הדתית. תקופת ההתקשרות היא מפברואר 2023 ועד סוף ינואר 2025, כאשר תקציב המיזם לשנתיים ע"ס 1,444,000 ₪, מתוכם המשרד נושא בעלות של עד 722,000 ₪. המיזם נועד לקדם סובלנות כלפי בעלי נטייה מינית שונה והיכרות עם האתגרים של אוכלוסיות הלהט"ב – בקרב הציבור הדתי – על ידי מפגשים עם צוותים חינוכיים-טיפוליים, קהילות, מוסדות חינוך וכו'. תחומי הליבה ועיקרו של המיזם הם ביצוע הכשרות לאנשי חינוך והנהגה בציבור הדתי; הכשרות למתנדבי קהילה; קיום מפגשים עם קהילות דתיות ברחבי הארץ; קיום סדנאות לאנשי תקשורת ועוד.

בין הישגי התוכנית לשנת 2023:

- מעל 335 משתתפים ומשתתפות בהכשרות לאנשי חינוך, הנהגה ומובילים חברתיים בציבור הדתי, כאשר 20 מתוכם השתתפו בקורס מעמיק בן 10 מפגשים ללמידת התחום באופן מורחב.
- התקיימו מעל 40 מפגשים בקהילות דתיות ברחבי הארץ סביב מועדים בלוח השנה העברי (פסח שני, י"ז בתמוז, תשעה באב וסוכות), בין היתר ב: ירוחם, נוקדים, קצרין, קדומים, אליאב, בית שמש, גבעת שמואל, רעננה, כפר מימון, מצפה נטופה, ניר עציון, פדואל, אפרת, ירושלים, גמזו, מעלה גלבוע, פתח תקוה, שילה, נוה דניאל, שדרות, מרכז שפירא – בהם לקחו חלק מעל 1,400 משתתפים.

● מיזם משותף עם "האגודה לשמירת זכויות הפרט" – בתחילת שנת 2023 נחתם הסכם התקשרות לביצוע מיזם משותף עם האגודה לשמירה על זכויות הפרט, להפעלת תוכניות לקידום מענים לקבוצות מקרב אוכלוסיית הלהט"ב, ולמתן מענים רוחביים בתחומים שונים לאוכלוסיית הלהט"ב. תקופת ההתקשרות נקבעה לשנה, כאשר עלות המיזם עומדת על 3,999,735 ₪ והמשרד יישא בעד מחצית מעלות ההוצאות בפועל. תחומי הליבה ועיקרו של המיזם הם במתן מענה לצרכים של תת-קבוצות בקרב אוכלוסיית

הלהט"ב ובקידום נושאי תוכן באופן רוחבי עבור אוכלוסיות הלהט"ב. זאת, בין היתר, באמצעות תוכניות לקידום להט"ב בחברה הערבית; פיתוח מענים ללהט"ב עם מוגבלויות; פיתוח מנהיגות; תכניות מענים ללהט"ב +50 (ותיקים), תכנית מענים לא-בינאריים; תכניות הכשרה לנותני שירות להיכרות עם צרכי אוכלוסיות הלהט"ב ועוד. בתחילת שנת 2024 הוארכה ההתקשרות בשנה נוספת, ללא תוספת תקציב.

• בין הישגי התוכנית לשנת 2023:

- מעל ל-150 להט"בים מהחברה הערבית משתתפים באופן קבוע בקבוצת מנהיגות, באירועי התנדבות, בהרצאות תוכן ובאירועי שיא.
- בתכנית המענים לא-בינאריים התקיימו סדנאות פיתוח כישורי חיים, הרצאות להנגשת ידע ומיצוי זכויות, פרויקט חונכות למשפחות א-בינאריים ואירועי שיא למשפחות א-בינאריים בהשתתפות מעל 120 משתתפים במצטבר.
- הוקמו שלוש קבוצות לפיתוח מנהיגות ללהט"ב מהפריפריה החברתית והגאוגרפית בפריסה ארצית: במחוז המרכז: רמת גן - ירושלים, במחוז הצפון: חיפה - קצרין ובמחוז הדרום: באר שבע - אשקלון.
- החלה עבודת תשתית לתהליך מחקר קהילתי משותף עם אוכלוסיות להט"ב עם מוגבלות לצורך מחקר שיתקיים במהלך שנת 2024.
- קמפיין לגיוס מועמדים להשתתפות בקבוצות לפיתוח מנהיגות בתחום הלהט"ב במסגרת שנת הגשמה הגיע לתפוצה של כ-1000 אנשים.
- מעל 1,000 נותני שירות הוכשרו לתחום הלהט"ב (ביניהם ארגונים ארציים כמו מג"ב וער"ן). ההכשרות עוסקות בהנגשת מידע והסברה על מושגים וצרכים של אוכלוסיות הלהט"ב, הפחתת ניכור והתאמת שירות.
- החלה עבודת תשתית לפיתוח תכנית מענים ללהט"ב +50, אשר תופעל בחיפה, ירושלים, באר שבע, ת"א והשרון.
- מעל 60 משתתפים ומשתתפות קבועים בקבוצות מנהיגות לאוכלוסיות ייעודיות בתוך אוכלוסיית הלהט"ב, בין היתר – קבוצה לנשים לט"ביות וקבוצה לאנשים עם HIV.

• פיתוח מענים במשרדי ממשלה:

- שנת 2023 הוקדשה לפיתוח וביסוס האגף מול משרדי הממשלה השונים כגוף ידע מרכזי בזירה הממשלתית לנושא הלהט"ב.
- בשיתוף עם משרד הבריאות נעשה מיפוי צרכים מקיף עבור אוכלוסיות הלהט"ב במערכת הבריאות. המיפוי צפוי להיות מוצג לסגל הבכיר במשרד הבריאות במהלך שנת 2024.
- סוכם על שיתופי פעולה עם שלושה בתי חולים וחיבת בתי החולים במשרד הבריאות.
- בשיתוף עם נציבות שוויון הזדמנויות בעבודה, לקח האגף חלק בשולחן עגול בנוגע לתעסוקת להט"ב. בנוסף, נבחן שיתוף פעולה במחקר על תעסוקת להט"ב.

• פיתוח תחום מחקר ואסטרטגיה:

- המשרד התקשר עם 'תאסק' ייעוץ אסטרטגי לביצוע הליכי תכנון ומחקר למטרות שיפור, חיזוק ייעול ומיקוד פעולות בתחום קידום אוכלוסיות הלהט"ב בסך של כ-2.5 מלש"ח. במהלך שנת 2024 צפויים להתפרסם ממצאים ראשוניים מהמחקרים האמורים.
- זירה בינ"ל:

בשיתוף פעולה עם המחלקה למשפט בינלאומי במשרד המשפטים - בשנת 2023 פעל האגף לבסס את מקומו כגורם מרכזי למתן מידע בנושא להט"ב לארגון ה-OECD; האגף הוא גורם

מרכזי בטיפול בדו"ח OTR (Over The Rainbow) במסגרת ה-OECD שעתיד לצאת במהלך 2024, אשר מודד את הטיפול הממשלתי בלהט"ב ביחס לכל המדינות החברות בארגון ומשווה ביניהן; בנוסף האגף משתתף בדיונים בינלאומיים בנושא להט"ב כאשר אלו מתקיימים באונליין; כמו כן, האגף מסייע למשלחות ישראל באו"ם כאשר יש צורך במידע על הטיפול הממשלתי בלהט"ב.

• **מלגות לסטודנטים:**

עם פרוץ מלחמת חרבות ברזל הפעיל האגף את תכנית "עורף ברזל" במסגרתה הוקצו כ- 220 סטודנטים (כולל רכזים) למרכזי להט"ב ברשויות המקומיות לצורך חיזוק העורף בשעת חירום, בתמורה למלגה בגובה 7,400 ש"ח. פעילות הסטודנטים כללה חלוקה ואיסוף מזון וציוד, סיוע למשפחות מפונים ברשות, סיוע למשפחות שאחד מההורים במילואים ו/או עובד חיוני בצוות הרפואה, הובלת פעילות התנדבותית בחירום ועוד. התכנית פעלת במסגרת ההסכם של המשרד עם התאחדות הסטודנטים והסטודנטיות בישראל.

• **האגף לפיתוח כלכלי-חברתי של החברה הבדואית בנגב:**

האגף לפיתוח כלכלי חברתי בחברה הבדואית בנגב הינו יחידת מטה האחראי על יישום החלטת הממשלה מס' 1279 מיום 14/03/2022 (תכנית לפיתוח כלכלי חברתי בקרב האוכלוסייה הבדואית בנגב 2022 – 2026) (להלן: "החלטה 1279") ומטרתו להוביל לשיפור במצבה הסוציאקונומי של החברה הבדואית בנגב תוך חתירה לצמצום פערים ולשילוב החברה הבדואית בנגב תוך יישום מלא של החלטה 1297.

• **הישגים עיקריים לשנת 2023**

- קידום האמון וההבנה ההדדית בין גורמי הממשלה לבין המנהיגות המוניציפאלית והחברה האזרחית ומציאת אפיקי עבודה משותפים.
- האגף כגורם המרכזי בממשלה העוסק במחקר וקידום מדיניות בתחום המענים החברתיים כלכליים לחברה הבדואית בנגב.
- בניית תשתית ליישום פרק חברה אזרחית בהחלטת הממשלה 1279 – הובלה של תהליך היועצות רב מגזרי מבוסס נתונים ומחקר לטובת הגברת המענים החברתיים הניתנים לחברה הבדואית בנגב. האגף פעל להקמת התשתיות הנדרשות שיביאו ליישום מיטבי של המהלך בתחומים של חיזוק החברה האזרחית וההון האנושי, הגיל הרך וצעירים. מהלך היישום נתן דגש על יצירת פלטפורמות בין משרדיות ורב מגזריות וכן, קידום תחום החברה האזרחית הממוקדת בפעילות בחברה הבדואית בנגב.
- התכנסות הועדה המתמדת מידי שנה במטרה לדון ולאשר את תכניות העבודה השנתיות והרב שנתיות של המשרדים ליישום סעיפי החלטת ממשלה 1279; מעקב אחר יישום לצורך מימוש תקציבי והתרת חסמים; אישור תכניות עבודה תוך בקרה על אפקטיביות.
- מינוי פרויקטורים ברשויות המקומיות – על פי החלטה 1279 בכל אחת מהרשויות ייבחר בעל תפקיד ייעודי שתפקידו לסייע בתכלול העבודה הרשותית מול משרדי הממשלה בהחלטה, ובקידום הרשות המקומית. בסוף שנת 2022 נחתמו הסכמים להפעלת פרויקטורים לכל אחת מהרשויות, ולקראת סוף שנת 2023 הבשילו העמדות הפרויקטורים במספר רשויות.

- תכנית לעידוד קריאה בטיפות חלב ביישובי הבדואים בנגב** – במהלך שנת 2023 הפעיל האגף לפיתוח כלכלי-חברתי בחברה הבדואית בנגב פרויקט להפעלת תכנית לעידוד קריאה בטיפות חלב ביישובי הבדואים בנגב, באמצעות איגוד ערים אשכול נגב מזרחי. במסגרת התכנית הופעלו 14 ספריות להשאלת ספרים ולקריאה משותפת לפעוטות ואימהות במרכזי "טיפת חלב" ביישובים בדואיים בנגב. במסגרת הפרויקט, בהמשך לקבלת שירות בטיפת חלב מופנות האימהות למדריכה המועסקת בספרייה בטיפת החלב, אשר מסבירה על חשיבות קריאת ספרים, מציעה ספר ונותנת הדרכה על הספר. מטרת הפרויקט – עיבוי המענים הניתנים לפעוטות בגיל הרך בחברה הבדואית בנגב, בפרט בתחומים הנוגעים לביסוס קריאה ואוריינות החל מהגיל הרך וכן לחיזוק קשר הורה-ילד ביחס לפעוטות, וזאת כחלק ממגמה לקידום שינוי תודעתי-תרבותי בקהילה באשר לטיפול נכון בגיל הרך, סוגיה בעלת השלכות סוציו-אקונומיות ומוביליות חברתית. התכנית הופעלה ב-14 ספריות, ביישובים הבאים: רהט (שלוש ספריות), כסייפה (שתי ספריות), שגב שלום, אל אטרש, אל סייד, דריג'את, לקייה, אבו רביע, חורה, ערערה, תל שבע. בתכנית השתתפו למעלה מ-3,000 אמהות. תקופת ההתקשרות נקבעה לתקופה שמיום 1.8.2022 עד ליום 31.12.2023, ותקציבה הועמד ע"ס 1,000,000 ₪.
- פיילוט מעון יום בביר-הדאג'** – בקרב האוכלוסייה הבדואית בנגב ישנן תשע רשויות מקומיות: עיר אחת (רהט), 6 מועצות מקומיות ו-2 מועצות אזוריות (בהן 11 כפרים). מתוך 11 מעונות יום הקיימים היום בחברה הבדואית בנגב ישנם שני מעונות יום (בלבד) הפועלים בשטחן של המועצות האזוריות ושניהם נמצאים בשטח השיפוט של נווה מדבר: ביר הדאג' ואבו קרינאת. שני מעונות היום בביר הדאג' ואבו קרינאת הוקמו במטרה לסייע לנשים המתגוררות ביישובי המועצה להשתלב במעגל התעסוקה ולתת מענה לשילוב ילדים בגיל הרך במסגרות מפוקחות. סיוע לאימהות שאינן עומדות בקריטריונים לסבסוד של משרד הכלכלה וחוק פעוטות בסיכון (הזכות למעון יום), תש"ס-2000 להשתלב במעגל התעסוקה ומתן הזדמנות לשלב ילדים/פעוטות במסגרת מפוקחת, סיוע בהטמעת שרות מעונות היום בקרב הקהילה הבדואית המתגוררת ביישובים הבדואים המרוחקים לשם מיצובה וקידומה של האישה הבדואית בתוך המארג התרבותי המורכב. למותר לציין את חשיבות מערך מעונות היום והשפעתו על האפשרות של נשים להיכנס למעגל התעסוקה, להתמיד בו וממילא לשפר את איכות התעסוקה שלהן. האגף לפיתוח כלכלי חברתי רואה בפרויקט זה פיילוט לבחינת האפשרות לעודד את הרחבת פעילות מעונות היום. פתיחת המעונות עשויה להיות פריצת דרך להנגשת השירות שיסייע לעידוד יציאת נשים לתעסוקה, ומתן מענה הולם לטיפול בגיל הרך שהינו קריטי. תקופת ההתקשרות נקבעה לתקופה שמיום 2.8.2022 עד ליום 01.08.2023, ותקציבה הועמד ע"ס 1,500,000 ₪.
- ניהול חינוך אזורי** – האגף הפעיל באמצעות אשכול נגב מזרחי תכנית קידום מצוינות חינוכית ב STEM במטרה לפיתוח תשתיות על הרצף הגילאי שיאפשרו למידה ותעסוקה איכותית בתחומי במדעים טכנולוגיים. המהלך כולל שותפות רב מגזרית ותכניות ייחודיות חדשניות המקדמות הזדמנויות לתלמידים בדואים. תקופת ההתקשרות נקבעה לתקופה שמיום 01.01.2022 עד ליום 30.06.2023, ותקציבה הועמד ע"ס 500,000 ₪.

- שירותי ייעוץ וניהול פרויקטים ברשויות המקומיות** – ייעוץ וסיוע לראש הרשות ולבעלי התפקידים ברשות בביצוע ויישום החלטות הממשלה לפיתוח כלכלי חברתי בחברה הבדואית (1279 ו-2397) באמצעות קידום ותכלול כלל המהלכים הקשורים אליה. מעקב אחר ניצול התקציבים המוקצים לרשות במסגרת החלטות הממשלה ומיצוי המשאבים ברשות לפרויקטים שונים. תכנון והוצאה לפועל של פרויקטים בשיתוף משרדי הממשלה מכוח החלטה 1279 או מכוח החלטות שקדמו לה, ומימוש תקציבים ופרויקטים קשורים. תכלול ותיאום כלל החלטות הממשלה החלות על הרשות המקומית ואיגום משאבים העומדים בפני הרשות המקומית במטרה להביא למיצוי מיטבי של משאבי הרשות ושיפור השירותים הניתנים לתושביה.

תקופת ההתקשרות נקבעה לתקופה שמיום 01.12.2022 עד ליום 30.11.2026, ותקציבה הועמד ע"ס ₪ 14,940,000.
- תוכנית ליווי בוגרים - מיזם משותף של האגף ועמותת כוכבי המדבר**, להפעלת ארגון הבוגרים (גילי 19-25) של עמותת כוכבי המדבר. מטרת המיזם לבצע פיילוט להפעלת ארגון בוגרים על מנת לקדם את תחום החינוך, הצעירים והמנהיגות המקומית, בגילאים בהם לא ניתן כיום מענה מערכתי (השנים לאחר סיום התיכון). זוהי המסגרת האחרונה ברצף החינוכי, ומהווה חוליה קריטית בהגשמת תאוריית השינוי הארגונית. התכנית מלווה את הבוגרים למנהיגות ויזמות ויצאה לעצמאות תוך עידודם להשתלב בחזית העשייה החברתית-קהילתית. תכנית הבוגרים מלווה באופן מובנה את החניכים תהליך הדרגתי להשתלבות בעשייה חברתית, בהתברגות בעמדות המפתח ובהובלה חברתית.

תקופת ההתקשרות נקבעה לתקופה שמיום 21.11.2022 עד ליום 20.11.2023, ותקציבה הועמד ע"ס ₪ 850,000 מצד המשרד ו-850,000 ₪ הועמדו על ידי העמותה.
- מרכז מורשת בדואי אזורי** – במסגרת פעילות האגף, איגוד ערים אשכול נגב מערבי מקים מרכז מורשת איזורי לתרבות הבדואים בעיר רהט. הקמת מרכז המורשת לבדואים ברהט תייצר חוויה תיירותית ולימודית, על חיי הבדואים והמנהגים שלהם וכללים המועברים מדור לדור. בניית מרכז המורשת לבדואים נעשה מתוך חשיבה תיירותית כך שהביקור במרכז המורשת יהיה חוויתי ויתאים לקהל מגוון.

תקופת ההתקשרות נקבעה לתקופה שמיום 30.12.2021 עד ליום 30.06.2023, והיא הווארכה עד ליום 31.3.2024, ותקציבה הועמד ע"ס ₪ 2,005,000.
- הקמת כפר נוער לנערים בדואים בנגב** – מיזם משותף עם עמותת כוכבי המדבר, להקמת כפר נוער לנערים בדואים בנגב. כפר הנוער במשכנו הקבוע ייתן שירותים לתושבי 9 רשויות בדואיות מתוכן יגיעו התלמידים ויפעל ברשות יהודית ש"תארח" את המיזם כדי לאפשר ניטרליות עבור כלל הפזורה הבדואית.

תוקף ההתקשרות הוא מיום 21.1.2022 ועד ליום 23.12.2024. בסך כולל של 49,720,000 ₪ כאשר האגף מממן סך של 24,860,000 ₪ ועמותת כוכבי המדבר מממנת סך של 24,860,000 ₪.
- כנס לחברה הבדואית בחורה** – כחלק מהמשימות המקצועיות אליהן האגף נדרשים, קיים האגף כנס בראשות השר לשוויון חברתי (לשעבר) עם שותפים מתוך הממשלה וגופים נוספים – להיכרות עם החברה הבדואית ולחיבור משרדי הממשלה אל החברה הבדואית ואל המשימה שבפיתוחה. הכנס הוא פרי של שיתוף הפעולה המבורך בין משרדי הממשלה, הרשויות המקומיות וארגוני חברה אזרחית הפועלים יחד ליישום תכניות החומש-החלטות הממשלה לפיתוח כלכלי חברתי בחברה הבדואית בנגב. הכנס התקיים ביום 7.9.2023 והתארחו בו מרצים ומרצות, מובילי דעת קהל מהזירה הישראלית והבדואית בפרט. תקציבו הועמד על 110,000 ₪.

- מחקר בנושא הגורמים להבדלים באי-שוויון בהתחלקות ההכנסות בין משקי בית: ניתוח אמפירי תוך שימוש בשיטת פירוק אי-שוויון מבוסס רגרסיות.** שיתוף פעולה של האגף עם חטיבת המחקר של המוסד לביטוח לאומי אשר מבצעת את המחקר באמצעות ד"ר סלימאן אבו בדר מהמחלקה לכלכלה באוניברסיטת בן גוריון בנגב. מטרת המחקר הינה ביצוע השוואה בין משקי בית ביישובים הבדואים לבין משקי בית באוכלוסייה הבדואית הבלתי מוסדרת.

ההתקשרות החלה ב-11/04/2021, והמחקר נמשך גם בשנת 2023. חלקו של האגף לפיתוח כלכלי חברתי במחקר עומד על סך של 400,000 ₪ וחלקו של המוסד לביטוח לאומי עומד על סך 203,280 ₪.
- ינאביע – התוכנית הינה שותפות בין מיזם ינאביע, אגף תקציבים במשרד האוצר, האגף לפיתוח כלכלי חברתי בחברה הבדואית בנגב וג'וינט אלכא, במסגרת שותפות ממשלה שמטרתה ביסוס יכולות ינאביע ופעילותה כארגון עצמאי, לקידום חברה בדואית בנגב משגשגת כלכלית וחברתית, על-פוליטית ועל-שבטית, ושילוב בחברה הישראלית. ראשית ההתקשרות של מיזם ינאביע מול הממשלה היתה מול אגף תקציבים במשרד האוצר ולאחר מכן, בתחילת שנת 2022 עברה לניהול האגף. במסגרת השותפות שמו למטרה את קידום ההתמקצעות הפנים ארגונית כולל מודל תקצובי בר קיימא, קידום יכולות ביצוע לפיתוח שירותים מותאם לחברה ולרשויות מקומיות בדואיות בנגב כולל התקשרויות פרויקטליות מוכוונות ממשלה, רשויות מקומיות, מגזר עסקי, חברה אזרחית ופילנתרופיה: פיתוח ידע, מידול, הרחבה והטמעה. סיוע בביסוס לגיטימציה ינאביע בעיני הקהילה, הרשויות המקומיות ומשרדי ממשלה שונים והבאת ערך אסטרטגי יישומי לממשלה ולחברה הבדואית בנגב לצמיחה כלכלית חברתית.**

תקופת ההתקשרות נקבעה לתקופה שמיום 28.12.2022 עד ליום 04.11.2023, ותקציבה הועמד ע"ס 4,000,000 ₪.
- ליווי וסיוע לכתיבת תכניות עבודה ממשלתיות -** האגף לפיתוח כלכלי חברתי בחברה הבדואית בנגב, אמון על החלטת הממשלה אשר משלבת למעלה מעשרים משרדים ויחידות שונות. תחומי פעילות המשרדים מגוונים וכוללים כלכלה ותעסוקה, חברה וקהילה, שלטון מקומי חינוך והשכלה גבוהה ועוד. כלל השותפים ליישום ההחלטה נדרשים לגבש ולהציג תכנית עבודה ליישום חלקם בהחלטה, בדגש על גיבוש מדדי תפוקה ותוצאה. על מנת לסייע למשרדים השותפים ליישום ההחלטה בגיבוש תכניות עבודה איכותיות וקוהרנטיות אשר ישקפו נאמנה את הפעילות המבוצעת על ידם ויאפשרו מעקב ובקרה מיטביים אחר יישום החלטת הממשלה, האגף לפיתוח כלכלי חברתי בחברה הבדואית בנגב הסתייע ביועצים חיצוניים מומחים בגיבוש תכניות עבודה, לצורך גיבוש תכניות העבודה המשרדיות ליישום החלטת הממשלה.

תקופת ההתקשרות נקבעה לתקופה שמיום 28.12.2022 עד ליום 04.11.2023, ותקציבה הועמד ע"ס 445,000 ₪.

סקירת עיקרי פעילות מתוכננת לשנת 2024

ניתן למצוא את תכנית העבודה של המשרד לשנת 2024 באתר תוכניות העבודה הממשלתיות
בכתובת plans.gov.il.

תקציב המשרד לשוויון חברתי לשנת 2023

מספר פרט	שם הפרט	קוד פשח	שינוי תקציבי	תקציב כמותי	תקציב מקורי - הוצאות נטו	תקציב מקורי - הוצאה מותנית בהכנסה	תקציב מקורי - הכנסה מיועדת	תקציב מקורי - הרשאה להתחייב	תקציב מקורי - שיא כא	תקציב מקורי - עבצ	תקציב מקורי - כמויות
				✓	159,629	0	0	28,900	77	219	55,705
Total תחום 0457 המשרד לשוויון חברתי											
					124,361	0	0	28,900	55	219	52,785
Total תוכנית 045701 המשרד לשוויון חברתי											
04570101	שיא כח אדם	0		✓	17,711	0	0	0	55	0	0
04570102	עבודה בלתי צמיתה	0		✓	5,679	0	0	0	0	219	0
04570103	שעות נוספות	0		✓	1,723	0	0	0	0	0	20,051
04570104	החזר הוצאות רכב	0		✓	2,237	0	0	0	0	0	59
04570105	העסקת סטודנטים	0		✓	1,749	0	0	0	0	0	32,168
04570106	כוננות	0		✓	34	0	0	0	0	0	507
04570107	הוצאות פרישה	0			0	0	0	0	0	0	0

0	0	0	0	0	0	600		✓	0	השתתפות במנהל הרכב הממשלתי	04570110
0	0	0	0	0	0	2,547		✓	0	השתתפות במנהל הדיור הממשלתי	04570111
0	0	0	0	0	0	12,165		✓	0	הוצאות תפעול	04570112
0	0	0	0	0	0	4,506		✓	0	פעולות	04570113
0	0	0	0	0	0	4,332		✓	0	תמיכה במוסדות ציבור	04570114
0	0	0	28,900	0	0	50,212		✓	0	פרוייקטים לאזרחים וותיקים	04570117
0	0	0	0	0	0	866		✓	0	הוצאות פרסום	04570119
0	0	0	0	0	0	0			0	השתתפות האפטרופוס הכללי בהקצאת עזבונות	04570123

0	0	0	0	0	0	20,000			✓	0	תיאטרות לאזרחים ותיקים לפי חוק האזרחים הותיקים	04570126
0	0	0	0	0	0	0			✓	0	הוצאות קורונה	04570128
602	0	7	0	0	0	3,525	תוכנית 045702 הרשות לקידום מעמד					
0	0	7	0	0	0	2,038	✓		✓	0	שיא כח אדם	04570201
595	0	0	0	0	0	45	✓		✓	0	שעות נוספות	04570203
7	0	0	0	0	0	263	✓		✓	0	החזר הוצאות רכב	04570204
0	0	0	0	0	0	0				0	הוצאות פרישה	04570206
0	0	0	0	0	0	1,179			✓	0	פעולות	04570210
0	0	0	0	0	0	0			✓	0	פעולות המשרד למעמד האשה	04570211
2,318	0	15	0	0	0	31,743	תוכנית 045703 הרשות לפיתוח כלכלי של					
0	0	15	0	0	0	4,682	✓			0	שיא כוח אדם	04570301

[illegible]

פירוט הוצאות המשרד לשוויון חברתי לשנת 2023

מספר פרט	שם הפרט	קוד פשח	שינוי תקציבי	תקציב כמותי	תקציב על שינויי - הוצאות נטו	ביצוע - מזומן	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות	אחוז ביצוע כולל התחייבויות	ביצוע - ביצוע מזומן גגין השתפויות - מקבל	ביצוע - ביצוע מזומן גגין השתפויות - מקבל
תחום 0457 המשרד לשויון חברתי Total											
תוכנית 045701 המשרד לשויון חברתי Total											
04570101	שיא כח אדם	0			17,711	13,208	74.6%	0	74.6%	0	0
04570102	עבודה בלתי צמיתה	0			5,679	9,141	161.0%	0	161.0%	0	0
04570103	שעות נוספות	0			1,723	1,077	62.5%	0	62.5%	0	0
04570104	החזר הוצאות רכב	0			2,237	1,852	82.8%	0	82.8%	0	0
04570105	העסקת סטודנטים	0			1,749	1,905	108.9%	0	108.9%	0	0
04570106	כוננות	0			34	36	107.2%	0	107.2%	0	0
04570107	הוצאות פרישה	0			0	0		0		0	0

0	0	127.2%	4	✖	126.7%	1,014	800	✓	0	השתתפות במנהל הרכב הממשלתי	04570110
0	0	102.9%	231		97.2%	3,933	4,047	✓	0	השתתפות במנהל הדיור הממשלתי	04570111
-9,096	4,811	99.6%	19,626		48.2%	18,395	38,161	✓	0	הוצאות תפעול	04570112
-20,345	4,691	99.3%	74,367		9.5%	7,855	82,763	✓	0	פעולות	04570113
0	0	99.5%	9,198		19.1%	2,181	11,440	✓	0	תמיכה במוסדות ציבור	04570114
0	0	312.7%	184,071		90.7%	75,195	82,923	✓	0	פרוייקטים לאזרחים וותיקים	04570117
0	0	100.0%	7,535		4.0%	314	7,850	✓	0	הוצאות פרסום	04570119
0	0		0			-947	0		0	השתתפות האפוטרופוס הכללי בהקצאת עזבונות	04570123

-4,000	0	100.0%	7,572	72.7%	20,176	27,748			0	תיאטרות לאזרחים ותיקים לפי חוק האזרחים הותיקים	04570126
0	0	99.9%	4,377	27.1%	1,627	6,009			0	הוצאות קורונה	04570128
0	0	99.3%	19,908	21.4%	5,479	25,574	תוכנית 045702 הרשות לקידום מעמד Total				
0	0	94.6%	0	94.6%	2,168	2,291			0	שיא כח אדם	04570201
0	0	98.2%	0	98.2%	45	46			0	שעות נוספות	04570203
0	0	74.8%	0	74.8%	122	163			0	החזר הוצאות רכב	04570204
0	0		0		0	0			0	הוצאות פרישה	04570206
0	0	99.8%	7,908	28.4%	3,144	11,074			0	פעולות	04570210
0	0	100.0%	12,000	0.0%	0	12,000			0	פעולות המשרד למעמד האשה	04570211
-2,145	1,517	163.5%	71,560	40.7%	23,671	58,229	תוכנית 045703 הרשות לפיתוח כלכלי של Total				
0	0	87.3%	0	87.3%	4,089	4,682			0	שיא כוח אדם	04570301

0	0	74.5%	0	74.5%	127	170	✓		0	שעות נוספות	04570303
0	0	90.0%	0	90.0%	381	424	✓		0	החזר הוצאות רכב	04570304
0	0		0		0	0			0	הוצאות פרישה	04570306
-2,145	1,517	100.0%	32,454	28.4%	12,843	45,300		✓	0	פעולות	04570310
0	0	100.0%	896	34.7%	476	1,373		✓	0	שילוב אוכלוסיית מיעוטים	04570312
0	0	456.6%	22,921	91.6%	5,755	6,280		✓	0	מיזם מוארד	04570313
0	0		15,289		0	0		✓	0	מעקב ובקרה- חומש חברה ערבית	04570314
				✗			✓	✓			

תקציב המשרד לשוויון חברתי לשנת 2024

2024			
מס' תקנה	שם תקנה	תקציב מקורי - הוצאות נטו	תקציב מקורי - הרשאה להתחייב
04570101	שיא כח אדם	17,978	0
04570102	עבודה בלתי צמיתה	5,435	0
04570103	שעות נוספות	1,653	0
04570104	החזר הוצאות רכב	2,100	0
04570105	העסקת סטודנטים	1,678	0
04570106	כוננות	32	0
04570107	הוצאות פרישה	0	0
04570110	השתתפות במנהל הרכב הממשלתי	661	0
04570111	השתתפות במנהל הדיור הממשלתי	2,547	0
04570112	הוצאות תפעול	8,415	0
04570113	פעולות	3,117	0
04570114	תמיכה במוסדות ציבור	3,783	0
04570117	פרוייקטים לאזרחים וותיקים	25,658	24,970
04570119	הוצאות פרסום	0	0
04570123	השתתפות האפוטרופוס הכללי	0	0

0	19,112	תיאטראות לאזרחים ותיקים לפי חוק	04570126
0	0	הוצאות קורונה	04570128
24,970	92,169	תוכנית 045701 המשרד לשוויון חברתי סיכום	
0	2,090	שיא כח אדם	04570201
0	45	שעות נוספות	04570203
0	263	החזר הוצאות רכב	04570204
0	0	הוצאות פרישה	04570206
0	1,075	פעולות	4570210
0	3,473	תוכנית 045702 הרשות לקידום מעמד סיכום	
0	4,481	שיא כוח אדם	04570301
0	160	שעות נוספות	04570303
0	414	החזר הוצאות רכב	04570304
0	0	הוצאות פרישה	04570306
0	22,329	פעולות	04570310
0	0	שילוב אוכלוסיית מיעוטים	04570312
0	0	מיזם מוארד	04570313
0	0	מעקב ובקרה- חומש חברה ערבית	04570314
0	27,384	תוכנית 045703 הרשות לפיתוח כלכלי של סיכום	

רשימת חוברות ועלוני מידע שפרסם המשרד בשנת 2023

לא פורסמו חוברות ועלוני מידע בשנת 2023.

הנחיות מנהליות

המשרד לשוויון חברתי, ככל משרד ממשלתי, פועל על פי כלל הדינים המחייבים אותו, ובכלל זה חקיקה ראשית או תקנות, הוראות התכ"ס, תקנון שירות המדינה, החלטות הממשלה, והכל בהתייחס לתחומים השונים ולפעילות הספציפית.

המשרד פרסם באתר המשרד את נוהל עבודה עם שדלנים ביחס לפעילות כלכלית ונוהל הצבת מצלמות אבטחה בשטחים הציבוריים להם יש נגיעה לציבור. יתר הנהלים הקיימים למשרד כיום הינם נהלים פנימיים ללא נגיעה לציבור.

מאגרי מידע

מס' מאגר	שם מאגר	תאריך אישור רישום	מטרת מאגר	הערות
700044968	מוקד 8840* מרכז לפניות ציבור	6.11.2013	לשמש מרכז לפניות ציבור של המשרד לאזרחים ותיקים, ובכלל זה למסור לאזרחים ותיקים מידע על זכויותיהם, בדיקת זכויות לרבות מול גופים שונים וביצוע שיחור	
700060694	תיעוד ורישום זכויות ורכוש של יהודים יוצאי ארצות ערב ואיראן	23.6.2014	ביצוע תפקידים על פי דין	
700031440	מאגר מרצים	8.3.2011		בעל המאגר הוא הרשות לקידום מעמד האישה. המאגר נרשם בזמן שהרשות היתה במשרד ראש הממשלה. בהעברת שטח הפעולה למשרד וחילופי גברי ברשות נפלו דברים בין הכסאות, ולכן אין במשרד את פרטי הרישום, כולל מטרות
700031945	מאגר מועמדות לדירקטוריונים	28.2.2012		בעל המאגר הוא הרשות לקידום מעמד האישה. המאגר נרשם בזמן שהרשות היתה במשרד ראש הממשלה. בהעברת שטח הפעולה למשרד וחילופי גברי ברשות נפלו דברים בין הכסאות, ולכן אין במשרד את

פרטי הרישום, כולל מטרות				
בעל המאגר הוא הרשות לקידום מעמד האישה. המאגר נרשם בזמן שהרשות היתה במשרד ראש הממשלה. בהעברת שטח הפעולה למשרד וחילופי גברי ברשות נפלו דברים בין הכסאות, ולכן אין במשרד את פרטי הרישום, כולל מטרות		28.2.2012	ממונות על הטרדה מינית במגזר הפרטי	700037081
בעל המאגר הוא משרד ראש הממשלה. המאגר נרשם בזמן שהרשות לפיתוח כלכלי של מגזר המיעוטים היתה במשרד ראש הממשלה.	1. דו שיח מהיר ונגיש עם אנשי העסקים והיזמים 2. הנגשת הכלים הממשלתיים הרלוונטיים לרבות המכרזים הממשלתיים המתפרסמים באתרים השונים לאנשי עסקים ויזמים במגזר. 3. יצירת ערוץ תקשורת נגיש ומהיר של הרשות לפיתוח כלכלי עם המגזר העסקי. העברת מסרים, מחקרים ועדכונים לשטח וממנו.		אנשי עסקים ויזמים במגזר המיעוטים	600002923
המאגר נרשם על ידי המשרד לשוויון חברתי, אך בכרטיס המאגר נכתב שהוא בבעלות משרד רה"מ בשל ח"פ משותף		16.2.2023	מאגר נשים מומחיות	700070617

קרנות ומלגות במימון המשרד

מלגות לסטודנטים:

- במסגרת הסכם של המשרד עם התאחדות הסטודנטים, הזוכה במכרז 4/22 לאיתור, גיוס, הפעלה וניהול מערך סטודנטים בפרישה ארצית לביצוע פעילויות שונות למען אוכלוסיות יעד של המשרד לשוויון חברתי, מחלק המשרד מלגות לסטודנטים בגובה 7,400 ₪ בעבור פעילות בהיקף של 130 שעות שנתיות (ולמעלה מכך לסטודנטים בעלי תפקיד). יצוין כי למלגות אלו ניתנת תוספת ממפעל הפיס בגובה 2,850 ₪ בהתאם לתנאים שנקבעו בין מפעל הפיס להתאחדות. עם פרוץ מלחמת "חרבות ברזל" החלה פעילות הסטודנטים לסיוע בחירום במגוון תחומים: מרכזי להט"ב לחיזוק העורף בשעת חירום, פעילות לשעת חירום ברשויות ערביות וברשויות מעורבות, חינוך (עבור תלמידים מפונים), כבאות והצלה בחברה הערבית. יצוין כי בסוף שנת 2023 הורחבה התכנית המיועדת למגזר הערבי באמצעות כספים שהתקבלו מקרן הוואקף המוסלמי באגף לנכסי נפקדים במשרד האוצר.
- בהמשך למאמציה של הרשות לפיתוח כלכלי של מגזר המיעוטים להנגשת השכלה גבוהה, כמפתח לתעסוקה הולמת, ובמטרה לסייע לסטודנטים להגיע להצלחה מרבית בלימודיהם תוך התגברות על החסמים הכלכליים שעלולים לעמוד בפניהם, משתתפת הרשות בקרן המלגות "אירתיקא": קרן משותפת לרשות לפיתוח כלכלי, המל"ג- ות"ת, משרד החינוך, מפעל הפיס וגורמים פילנתרופים בהיקף כולל של כ- 15 מיליון ₪ סך הכל, בשווי מלגה העומד על כ-30 אלף ₪. המלגות ניתנות לפי חתך סוציאקונומי, ועל פי תחום לימודים נדרש בשוק העבודה. בתמורה למלגות, הסטודנטים מבצעים פעולות התנדבותיות במהלך שנה"ל האקדמית.

תמיכות בשנת 2023

להלן רשימת מוסדות ציבור שאושרה להם תמיכה לפי סעיף 3א לחוק יסודות התקציב, תשמ"ה - 1985, במהלך שנת 2023, על ידי המשרד לשוויון חברתי, בציון סכום התמיכה שאושר לכל מוסד:

שם המוסד	הסכום שאושר לתמיכה בשקלים חדשים
תמיכה במוסדות ציבור הפועלים להנצחת זיכרון השואה:	
ארגון פליטי ונפגעי השואה בריה"מ ומזרח אירופה - ילדי השואה למען העתיד	298,343
ארגון ניצולי מחנות ההשמדה יוצאי יוון בישראל	80,286
אגודת מתפללי בית כנסת לזכר קדושי סטרומה בבאר-שבע	84,375
הארגון העולמי של יהודים יוצאי לוב	111,898
קרן להנצחת זכר חללי גטו טרזין	130,014
ארגון מאוחד של יוצאי רומניה בישראל	431,260
איגוד יוצאי וילנה והסביבה	165,422
המכון ללימודי השואה ע"ש חדווה אייבשיץ	28,122
חזית הכבוד	25,819
שארית הפליטה מאיזור הבריטי בגרמניה – ברגן בלזן	45,076
מרכז הארגונים של ניצולי השואה בישראל	206,093
ארגון יוצאי קרקוב בישראל	70,550
מפעל שונה הלכות	190,905
העמותה לחקר תנועות הנוער הציוניות בהונגריה	104,241
דורות ההמשך – נושאי מורשת השואה והגבורה	207,373
תיאטרון עדות – לספר כדי לחיות	238,914
זיכרון בסלון	349,041
צועדים בגבורה – יחד	84,223
יוצאי לובלין וסביבותיה לדורותיהם	80,457
ברית ותיקי מלחמת העולם השנייה	63,357
מכון שואה ואמונה – שם עולם לעיון, תעוד ומחקר	210,344
ארגון לתת – סיוע הומניטרי ישראלי	27,500
המפעל ללימודי המשנה וההלכה היומית להנצחת ששת המיליונים	94,971
יש – ילדים ויתומים ניצולי השואה בישראל	48,973
שם ונר	28,122
תמיכה במוסדות ציבור הפועלים להשגת פיצויים לנרדפי הנאצים ועזריהם:	
מרכז הארגונים של ניצולי השואה בישראל	2,500,000

חוקים ותקנות

המשרד לשוויון חברתי מקדם חקיקה ממשלתית, במגוון תחומים, הבאה לשפר ולהיטיב את חייהם של האזרחים הוותיקים בישראל. במסגרת פעילות זו המשרד אמון ומוביל חקיקה רלוונטית.

להלן רשימת החוקים והתקנות שהשר העומד בראש המשרד ממונה על ביצועם¹⁰:

1. חוק יום לציון היציאה והגירוש של היהודים מארצות ערב ומאיראן, תשע"ד-2014.

2. חוק הרשות לקידום מעמד האישה, תשנ"ח-1998.¹¹

¹⁰ נכון לשנת 2023. בשנת 2024 היו שינויים ברשימת החוקים והתקנות עליהם אחראי השר לשוויון חברתי.
¹¹ בשנת 2023 הממונה על החוק היתה השרה לקידום מעמד האישה.

פירוט הרשויות הציבוריות שהמשרד אחראי על תחומי פעילותן¹²

- הרשות לקידום מעמד האישה¹³
- הרשות לפיתוח כלכלי של מגזר המיעוטים
- הרשות לפיתוח התיישבות הבדואים בנגב

¹² נכון לשנת 2023. בשנת 2024 חלו שינויים בתחומי האחריות של המשרד.

¹³ בהתאם להחלטת ממשלה מס' 433 מיום 2.4.2023 הוקם המשרד לקידום מעמד האישה והועבר אליו מהמשרד לשוויון חברתי שטח הפעולה של קידום מעמד האישה, ובכלל זה הועברה האחריות על הרשות לקידום מעמד האישה. בהתאם להחלטת ממשלה מס' 1316 מיום 21.1.2024 הוחזר למשרד שטח הפעולה קידום מעמד האישה ובכלל זה האחריות על הרשות לקידום מעמד האישה, וכן שונה שם המשרד כך שיקרא "המשרד לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה".

דיווח הממונה על חופש המידע

דיווח הממונה על חופש המידע במשרד לשוויון חברתי לפי סעיף 5(א) לחוק לשנת 2023 -

אופן המענה לבקשה	
17	הרשות מסרה את כל המידע המבוקש
9	הרשות מסרה את המידע המבוקש באופן חלקי
3	הרשות דחתה את הבקשה למסירת מידע
1	הטיפול בבקשה הופסק בשל אי תשלום אגרה
1	הטיפול בבקשה הופסק מטעמים הקשורים לפונה
1	הטיפול בבקשה טרם הסתיים
32	סה"כ

עילות דחייה מרכזיות		
שם העילה	מספר בקשות שנדחו מעילה זו	אחוז מכלל הדחיות
8(3) - המידע אינו מצוי בידי הרשות	8	47.1%
9(א)(3) - פגיעה בפרטיות	5	29.4%
9(א)(1) - פגיעה בבטחון	3	17.6%
8(1) - הקצאת משאבים	1	5.9%
סה"כ	17	100%

זמן טיפול		
מספר בקשות שטופלו במסגרת זו	אחוז מכלל הבקשות	
2	6.9%	לא עלה על 15 יום
4	13.8%	בין 16-30 יום
5	17.2%	בין 31-60 יום
9	31.0%	בין 61-120 יום
9	31.0%	מעל 120 יום
29	100%	סה"כ

אגרות	
סכום האגרות שניגבה במסגרת בקשות חוק חופש המידע	
100 ₪	סך אגרות שנגבו